

INFORME ANUAL 2019

Andorran Banking
Excellence and trust

Andorran Banking

C/ Ciutat de Consuegra, 16 - Edifici l'illa, esc. A, 2n
AD500 Andorra la Vella - Principat d'Andorra
Tel. +376 807110 - Fax +376 867110
andorranbanking@andorranbanking.ad
www.andorranbanking.ad

Publicat per Andorran Banking

© Andorran Banking

Dipòsit legal AND.220-2020
ISBN 97899920-3-233-6

L'Informe Anual és una publicació anyal elaborada per Andorran Banking disponible en format digital a la pàgina web **www.andorranbanking.ad**.

Es permet la utilització de la informació continguda en aquest informe sempre que sigui per a finalitats no lucratives esmentant com a font d'informació **Publicació d'Andorran Banking "Informe Anual"**.

No s'autoritza la transformació total o parcial de cap contingut.

INFORME ANUAL 2019

ÍNDEX

1. Missatge del President d'Andorran Banking	4
2. Organigrama d'Andorran Banking	6
3. Cronologia d'esdeveniments viscuts en relació amb el procés de transformació d'Andorra	8
4. Activitats d'Andorran Banking i associacions	14
5. Missió, visió, valors i full de ruta de la banca andorrana	16
6. Xifres clau	18
6.1. Sector bancari	18
6.2. País	24
7. Monogràfics de temes rellevants	30
7.1. COVID-19	30
7.2. Digitalització	31
7.3. Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial	31
7.4. Llei 17/2019 de modificació de la Llei 8/2013 sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercat i els acords de garantia financera	32
7.5. Intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal	32
7.6. Prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme	33
7.7. 5a avaluació del Moneyval	34
7.8. Reglament de beneficiaris efectius	34
7.9. Tipificació del delictes fiscal	35
7.10. Codi deontològic	35
7.11. Mitjans de pagament	35
7.12. SEPA (<i>Single Euro Payments Area</i>)	36
7.13. Assegurances	36
7.14. BEPS	37
8. Legislació: Marc normatiu andorrà	38
Annex 1	
Dades del sector bancari andorrà	46
Annex 2	
La transformació digital a la banca andorrana	81

Nota: la normativa recollida en aquesta publicació ha estat actualitzada fins al 30 d'abril de 2020.

Missatge del President d'Andorran Banking

El 2019 ha estat un any de consolidació del sector bancari, en línia amb els exercicis anteriors, malgrat un entorn internacional cada cop més complex i unes polítiques monetàries poc favorables als negocis bancaris.

En el seu decurs, el sector ha vist refermades les seves qualificacions positives per part de les agències internacionals de qualificació de riscos i solvències. Una bona notícia que emmarca molt bé els dotze mesos d'un any que ha estat històric per a Andorra per la commemoració dels 600 anys del Consell General de les Valls, un dels parlaments més antics d'Europa i del món, com també per la primera visita oficial al Principat del copríncep Emmanuel Macron, que va ser rebut multitudinàriament pel poble andorrà.

A la Memòria que teniu a les mans trobareu informació àmplia de les activitats desenvolupades durant l'any i de les magnituds més rellevants del sector. Més enllà, però, de l'activitat que s'ha dut a terme, que ha estat intensa, cal deixar constància que el sistema bancari andorrà, paral·lelament al seu dia a dia, es veu obligat a anar-se adaptant contínuament a l'entorn canviant en què treballem els bancs, i al marc normatiu cada cop més exigent que ens és d'aplicació.

La supervisió i la regulació creixent impacten en la rendibilitat del negoci bancari a Andorra com a la resta d'Europa, com ho fa també la gran inversió tecnològica que es necessita avui per desenvolupar l'activitat bancària i arribar a tots els nostres clients.

L'actuació i els resultats del sector es van adaptant en funció d'aquest entorn canviant any rere any. I no pot ser d'una altra manera si volem mantenir la nostra homologació internacional i competitivitat.

Pel que fa als volums de negoci tant a les xifres d'actiu com de recursos, es mantenen en un molt bon nivell.

D'altra banda, les ràtios financeres mostren la solidesa del sector i la capacitat d'adaptació dels bancs andorrans. Aquestes ràtios comparen favorablement amb les de les entitats financeres del nostre entorn i evidencien la solvència que té la banca andorrana i la seva capacitat per fer front als reptes de país, fins i tot en els pitjors escenaris.

La banca és un element essencial de qualsevol sistema econòmic i una estructura de país i de la seva sobirania perquè catalitza el seu

 Josep Segura i Solà
President d'Andorran Banking

desenvolupament econòmic exercint la seva funció d'intermediació i promoció de l'activitat comercial.

Els bancs, el 2019, van jugar aquest rol finançant l'economia nacional de manera molt significativa i impulsant i acompanyant el desenvolupament econòmic. La inversió en tecnologia i la innovació, que són també elements essencials, formen part de l'ADN del sector.

I tot això ha estat possible per la gran capitalització del nostre sistema bancari i el seu alt nivell de liquiditat, fruit d'un treball molt significatiu que s'ha anat fent des de fa molts anys.

L'esforç que s'ha fet la darrera dècada per homologar les pràctiques del sector als estàndards internacionals ha estat enorme i en consonància amb els esforços que s'han fet també a nivell de país per adaptar molts aspectes tècnics, però, molt especialment, per fer possible la màxima transparència.

En aquesta línia, el sector ha estat i és un actor principal d'aquesta transformació i, alhora, un motor econòmic de primer ordre en aquest escenari per la inversió que realitza, pel valor

afegit que crea, i pel compromís que té amb la societat andorrana i el seu futur.

Continuarà sent així. El sector marcarà, els propers anys, el camí a seguir pel que fa a la digitalització de la nostra activitat i de l'economia en general.

No puc acabar aquest breu comentari sobre el sector sense fer una referència explícita a la crisi sanitària que estem vivint aquest any 2020, i les enormes conseqüències que té i tindrà en l'àmbit econòmic.

Els bancs som conscients de la nostra missió en aquest entorn i estem jugant un rol molt actiu per fer possible que els agents econòmics i socials puguin superar de la millor manera possible les greus dificultats que estem vivint. La banca demostrarà que sap estar a l'alçada de les circumstàncies i fer costat a la gent i al país, fent evident així que la nostra solidesa i la nostra solvència són factors determinants per ser una part rellevant de la solució.

Juny de 2020.

Organigrama d'Andorran Banking

Membres de l'Assemblea General

➤ **Josep Segura**
BancSabadell d'Andorra
President

➤ **Xavier Cornella**
Grup Crèdit Andorrà
Vicepresident

➤ **Esther Puigcercós**
Secretària i Directora General

Comissions

Jurídica

Compliment normatiu

Regulatoria

Fiscal

Crèdits

Comunicació

Finances

Assegurances

Cartera

Informàtica

Mitjans de Pagament

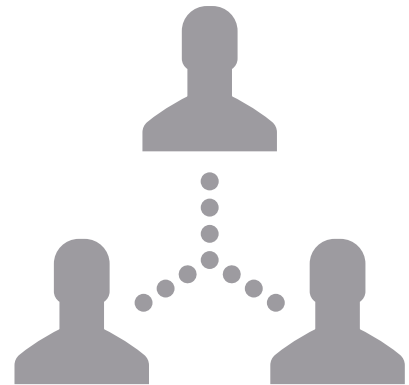
Seguretat

Recursos Humans

Innovació

Operacions

Moneda

➤ **Ricard Tubau**
Andbank

➤ **Lluís Alsina**
MoraBanc

➤ **José Luis Dorado**
Vall Banc

Membre

Cambrà de Comerç, Indústria i Serveis (CCIS)

Confederació Empresarial Andorrana (CEA)

Federació Bancària Europea (FBE)

Patronat Fundació Privada Tutelar

Grups de treball

Més de
10 grups
de treball

Cronologia d'esdeveniments viscuts en relació amb el procés de transformació d'Andorra

MP	Mitjans de Pagament
AM	Acord Monetari
RTG	Ràting
REG	Regulació
REG COVID-19	Regulació aprovada per fer front a la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2
PBC/FT	Prevençió del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme

TR	Transparència
AII	Acord d'intercanvi d'informació en matèria fiscal prèvia demanda
CDI	Conveni per evitar la doble imposició
MCAA	Multilateral Competent Authority Agreement
IAI	Intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal
Conveni Multilateral	Conveni relatiu a l'assistència mútua en matèria fiscal amb l'OCDE

Andorra té signats 24 AII i 8 CDI

2020

REG COVID-19	11 de juny	Aprovació del conveni sectorial que permet ajornar el pagament de préstecs o crèdits als afectats econòmicament pel SARS-CoV-2.
RTG	24 d'abril	Standard & Poor's confirma la qualificació de país BBB/A-2 i revisa la perspectiva a estable degut a l'impacte del SARS-CoV-2.
REG COVID-19	18 d'abril	Aprovació de la Llei 5/2020 de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2 i que deroga l'anterior Llei 3/2020.
REG COVID-19	24 de març i 20 de maig	Aprovació de dos decrets relatius a un programa extraordinari d'avalis per a empreses i negocis per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.
REG COVID-19	23 de març	Aprovació de la Llei 4/2020 qualificada dels estats d'alarma i emergència.
REG COVID-19	23 de març	Aprovació de la Llei 3/2020 de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2.
RTG	31 de gener	Fitch Ratings manté la nota BBB+ i la perspectiva estable.
RTG	17 de gener	Standard & Poor's confirma la qualificació del Principat en BBB/A-2 i la perspectiva positiva.

2019

PBC/FT	5 de desembre	El plenari del Moneyval aprova el 2n informe de progrés de la 5a avaluació d'Andorra.
PBC/FT	28 de novembre	Aprovació de la Llei 21/2019 de modificació de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.
TR	12 de novembre	2a ronda de la fase 2 de l'avaluació del Global Forum: l'OCDE reconeix les millores en transparència i intercanvi d'informació fiscal i augmenta la nota del país a <i>largely compliant</i> .

AM	23 de setembre	Aprovació de la modificació de l'annex de l'Acord Monetari.
RTG	2 d'agost	Fitch Ratings referma el ràting d'Andorra en BBB+ i la perspectiva estable.
RTG	19 de juliol	Standard & Poor's millora la perspectiva sobre Andorra d'estable a positiva i referma la qualificació BBB / A-2.
REG	14 de maig	Aprovació del reglament de l'Impost sobre societats que deroga l'anterior del 2015.
REG	8 de maig	Reglament de desenvolupament de la Llei 12/2017, del 22 de juny, d'ordenació i supervisió d'assegurances i reassurances del Principat d'Andorra, en relació al règim de supervisió simplificada per a les delegacions al Principat d'Andorra.
AM	3 d'abril	Aprovació del Reglament d'adopció de normes tècniques de la UE aplicables en matèria de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió.
AM	3 d'abril	Aprovació del Reglament sobre els requisits organitzatius i condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercat i els acords de garantia financera.
AM	27 de març	Aprovació del decret pel qual s'introdueixen les normes internacionals d'informació financera en vigor a la UE, de conformitat amb el marc comptable de les NIIF-UE adaptat a Andorra.
MP	5 de març	Les entitats bancàries andorranes passen a formar part de SEPA.
MP	1 de març	Andorra passa a formar part de la zona única de pagament en euros (<i>Single European Payment Area - SEPA</i>).
AM	15 de febrer	Aprovació de la Llei 17/2019 de modificació de la Llei 8/2013 sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercats i els acords de garantia financera.
PBC/FT	11 de febrer	Publicació del 1r informe de progrés de la 5a avaluació del Moneyval.
MP	11 de febrer	L'European Payment Council actualitza la llista de països adherits als esquemes SEPA en què s'inclou el Principat d'Andorra.
RTG	9 de febrer	Fitch Ratings referma el ràting d'Andorra en BBB+ i perspectiva estable.
REG	1 de febrer	Entra en vigor la Llei 31/2018 de relacions laborals.
TR	23 de gener	Aprovació del decret relatiu a la nota tècnica sobre el procediment d'auditoria per als auditors externs sobre CRS.
RTG	19 de gener	Standard & Poor's afirma la qualificació d'Andorra BBB/A-2 i manté la perspectiva estable.
REG	1 de gener	Entren en vigor la Llei 32/2018 qualificada d'acció sindical i patronal i la Llei 33/2018 qualificada de mesures de conflicte col·lectiu.

2018

AM	20 de desembre	Aprovació de la Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió, com també de la Llei 36/2018 de conglomerats financers.
AM	12 de desembre	Decret pel qual s'aproven determinades NIIF-UE que modifica el Decret NIIF-UE del 18 de desembre de 2016.
PBC/FT	6 de desembre	El plenari del Moneyval aprova el 1r informe de progrés de la 5a avaluació d'Andorra.
TR	5 de desembre	La UE considera Andorra un país plenament cooperant en matèria fiscal i l'exclou de la llista grisa.

MP	21 de novembre	Aprovació del Reglament relatiu al règim jurídic dels serveis de pagament i el diner electrònic i de les entitats de pagament i entitats de diner electrònic (Reglament PSD2 que revoca el reglament PSD1).
TR	15 de novembre	L'OCDE avala els canvis fets per Andorra i reconeix que no té règims fiscals potencialment perjudicials (Projecte BEPS Acció 5).
MP	25 d'octubre	Aprovació de la Llei 27/2018 de modificació de la Llei 8/2018 dels serveis de pagament i el diner electrònic (PSD2).
TR	19 d'octubre	Signatura de l'acord multilateral de l'OCDE que permet intercanviar informació país per país amb totes les autoritats competents signatàries de l'acord.
TR	18 d'octubre	Signatura de l'acord multilateral de l'OCDE en el marc del projecte BEPS.
TR	3 d'octubre	Aprovació de la modificació del Reglament de desenvolupament de la Llei IAI.
PBC/FT	21 de setembre	Segon Curs de prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, organitzat per Andorran Banking juntament amb la Universitat d'Andorra i la UIFAND.
AM	13 de setembre	Aprovació de la Llei 20/2018 reguladora del Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits i del Sistema Andorrà de Garantia d'Inversions que entra en vigor el 4 d'octubre.
TR	11 de setembre	Visita del director del Centre de Política Tributària i Administració de l'OCDE, Pascal Saint-Amans, per conèixer les transformacions econòmiques i fiscals dutes a terme per Andorra. Conferència: "La Cooperació fiscal en l'entorn després de BEPS i de l'intercanvi automàtic".
PBC/FT	5 de setembre	Aprovació del Reglament regulador de l'enregistrament i l'accés a la informació relativa als beneficiaris efectius en els registres d'entitats jurídiques per ajustar-lo a la normativa internacional.
RTG	11 d'agost	Publicació ràting Fitch: BBB+.
TR	26 de juliol	Aprovació de la Llei 19/2018 que modifica la Llei que amplia el nombre de jurisdiccions amb les quals Andorra intercanviarà informació a partir del 2020 (un total de 95 jurisdiccions).
RTG	20 de juliol	Publicació ràting S&P: BBB.
TR	3 de juliol	Esmorzar col·loqui a Madrid "El sector financer andorrà a Europa" organitzat per Andorran Banking i el Govern d'Andorra.
AM	20 de juny	Aprovació del Reglament de desenvolupament de la Llei 8/2018 dels serveis de pagament i el diner electrònic i del Reglament relatiu a normes aplicables als proveïdors de serveis de pagament per facilitar l'automatització de pagaments transfronterers entre el Principat d'Andorra i els estats membres de la Unió Europea (Reglament PSD1 i Reglament SEPA).
AM	18 de juny	Aprovació de la modificació de l'annex de l'Acord Monetari.
REG	31 de maig	Aprovació de la Llei 12/2018 que modifica la Llei 10/2013 de l'INAF. Aquesta modificació transforma l'INAF en AFA (Autoritat Financera Andorrana) i li atorga les competències de supervisor efectiu en matèria d'assegurances i reassegurances.
PBC/FT	23 de maig	Aprovació del Reglament de la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.
TR	18 de maig	Signatura del CDI entre el Principat d'Andorra i Xipre.
MP	17 de maig	Aprovació de la Llei 8/2018 dels serveis de pagament i el diner electrònic (PSD1).
REG	19 d'abril	Aprovació de la Llei 6/2018 de modificació de la Llei 95/2010 de l'impost sobre societats.
RTG	17 de febrer	Publicació ràting Fitch: BBB.
RTG	19 de gener	Publicació ràting S&P: BBB.

2017

TR	5 de desembre	Andorra supera l'examen de la UE i no forma part de la llista de països no-cooperants.
TR	30 de novembre	Aprovació de dues modificacions de la Llei 19/2016 d'IAI que amplien el nombre de les jurisdiccions amb les quals Andorra intercanviarà informació a partir de 2018 (41) i 2019 (73).
TR	26 - 27 d'octubre	Primera edició de l'Andorran Financial Summit.
PBC/FT	28 de setembre	El plenari del Moneyval aprova l'informe de la 5a avaluació d'Andorra.
RTG	18 d'agost	Publicació ràting Fitch: BBB.
TR	2 d'agost	Aprovació del Reglament de la Llei 19/2016 d'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal.
RTG	28 de juliol	Publicació ràting S&P: BBB.
PBC/FT	13 de juliol	Aprovació de la tipificació del delictes fiscal.
TR	28 de juny	L'OCDE premia els esforços d'Andorra i l'inclou a la llista dels països més transparents del rànquing del Global Forum sobre Transparència i Intercanvi d'Informació Fiscal.
PBC/FT	22 de juny	Aprovació de la Llei 14/2017 de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.
REG	22 de juny	Aprovació de la Llei 12/2017 d'ordenació i supervisió d'assegurances i reassurances.
AM	19 de juny	Aprovació de la modificació de l'annex de l'Acord Monetari.
TR	7 de juny	Andorra firma el Conveni multilateral de l'OCDE d'aplicació de les mesures del Sistema Fiscal Internacional (BEPS).
TR	25 de maig	Aprovació de la Llei 10/2017 d'intercanvi d'informació mitjançant sol·licitud prèvia i d'intercanvi d'informació espontani en matèria fiscal que modifica la Llei 3/2009.
PBC/FT	6 - 17 de març	Visita <i>on-site</i> dels avaluadors del Moneyval en el context de la 5a avaluació.
RTG	24 de febrer	Publicació ràting Fitch: BBB.
PBC/FT	10 de febrer	Primer Curs de prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, organitzat per Andorran Banking juntament amb la Universitat d'Andorra.
RTG	27 de gener	Publicació ràting S&P: BBB-.
TR	13 de gener	L'Assemblea General d'Andorran Banking actualitza el seu Codi deontològic.
TR	1 de gener	Entra en vigor l'acord firmat amb la UE d'IAI.
TR	1 de gener	Entra en vigor la Llei 19/2016 d'IAI.
AM	1 de gener	Entra en vigor el Decret del 18 de desembre de 2016 que aprova el nou marc comptable (NIIF-UE).

2016

TR	30 de novembre	Aprovació de la Llei 19/2016 d'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal (IAI).
RTG	3 de setembre	Publicació ràting Fitch: BBB.
TR	28 - 29 de juliol	Ratificació del Conveni Multilateral.
RTG	29 de juliol	Publicació ràting S&P: BBB-.
AM	23 de maig	Aprovació de la modificació de l'annex de l'Acord Monetari.
N/A	11 de maig	Vall Banc inicia operacions.
RTG	11 de març	Publicació ràting Fitch: BBB.
TR	26 de febrer	Entra en vigor el CDI entre el Principat d'Andorra i Espanya.
RTG	12 de febrer	Publicació ràting S&P: BBB-.
TR	12 de febrer	Andorra firma amb la UE l'acord d'IAI.

2015

TR	3 de desembre	Andorra signa amb l'OCDE l'MCAA.
TR	4 de novembre	Andorra rubrica amb la UE l'acord d'IAI.
PBC/FT	14 de setembre	Andorra aprova la 4a avaluació del Moneyval i passa a la 5a avaluació.
AM	2 d'abril	Aprovació de la Llei 8/2015, de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries.
PBC/FT		S'inicien els preparatius per a la 5a avaluació del Moneyval que es desenvoluparan al llarg de tot l'any 2016.

2014

TR	16 de juny	Adopció de la declaració de l'OCDE relativa a l'intercanvi d'informació.
TR	Juny	<i>Peer Reviews Fase 1 + 2 (Global Forum).</i>
TR	24 d'abril	Aprovació de la Llei 5/2014 de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF).
N/A	Abril	Inici de les negociacions per a un Acord d'Associació entre la UE i el Principat d'Andorra.
AM	19 de març	Aprovació de la modificació de l'annex de l'Acord Monetari.

2013

TR	5 de novembre	Signatura del Conveni Multilateral sobre assistència administrativa mútua en matèria fiscal de l'OCDE.
TR	11 d'octubre	Mandat de negociació de revisió de l'Acord en matèria de fiscalitat dels rendiments de l'estalvi.
AM	10 d'octubre	Aprovació de la Llei 17/2013 sobre la introducció de l'euro en el marc de l'Acord Monetari signat entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea.
TR	Octubre	2a Fase de l'avaluació del <i>Peer Review (Global Forum)</i> .
N/A	17 de setembre	L'INAF és acceptat a la IOSCO com a membre de ple dret.
TR	1 de gener	Entra en vigor la Llei 11/2012 de l'Impost General Indirecte (IGI).

2012

REG	21 de juny	Aprovació de la Llei 10/2012 d'Inversió Estrangera liberalitzant-la al 100%.
PBC/FT	Març	Inici de la 4a avaluació del Moneyval.

2011

TR	Agost	1a Fase de l'avaluació del <i>Peer Review (Global Forum)</i> .
AM	30 de juny	Andorra signa l'Acord Monetari amb la Unió Europea per convertir l'euro en moneda oficial del Principat d'Andorra.
N/A	4 d'abril	<i>Memorandum of Understanding</i> firmat entre l'INAF i el Banc d'Espanya establint un protocol de col·laboració entre les dues autoritats.

2010

TR	29 de desembre	Aprovació d'un impost sobre les societats (IS), sobre la renda de les activitats econòmiques (IAE) i sobre la renda dels no-residents fiscals (IRNR).
-----------	----------------	---

2009

TR	7 de setembre	Aprovació de la Llei 3/2009 d'intercanvi d'informació en matèria fiscal amb sol·licitud prèvia.
TR	10 març	Andorra signa la Declaració de París que fixa un calendari de reformes legislatives per facilitar els requeriments de l'OCDE en matèria de transparència.

>4

Activitats d'Andorran Banking i associacions

Qui som

L'Associació de Bancs Andorrans (Andorran Banking)

- **Representa els interessos** de les entitats bancàries del Principat.
- **Vetlla pel prestigi, el desenvolupament i la competitivitat** del sector a Andorra i a escala internacional.

Què fem

Les principals tasques d'Andorran Banking són:

- **Defensar el prestigi i el desenvolupament** de la banca andorrana.
- **Millorar els estàndards** tècnics del sector.
- **Propiciar una cooperació sectorial** respectuosa amb l'exercici de la competència.
- **Aplicar les normes deontològiques** inherents a la professió i pròpies de l'Associació.
- Participar en entitats i fundacions públiques o privades per **fomentar el benestar econòmic, cultural i social** del Principat.

Activitats

5 **acords de col·laboració**
amb la Creu Roja Andorrana, Unicef, Càritas Andorrana, la Fundació Privada Tutelar, la Universitat d'Andorra i participació al Fòrum Estudiants Empresa.

117 **reunions de Comissions d'Andorran Banking**
amb la participació de 84 representants dels bancs membres.

68 **reunions dels òrgans d'administració**
de la Confederació Empresarial Andorrana i de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra.

30 **reunions**
mantingudes a Govern i als òrgans de supervisió bancària.

Prop de 36 articles publicats, entrevistes, declaracions, rodes i notes de premsa.

4 **empleats**
sobre 2.563 empleats de banca.

4 **newsletters**
bimensuals amb les notícies d'interès del sector i del país.

A través de la seva plataforma Andorran Banking Observatory,
l'Associació va elaborar un informe que recull els principals indicadors sobre la transformació digital que està duent a terme el sector bancari andorrà.

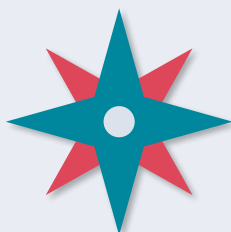

Presència en xarxes socials

> 5

Missió, visió, valors i full de ruta de la banca andorrana

Missió

Oferir els millors serveis financers de banca comercial, banca privada i gestió d'actius a tots els clients que cerquin experiència, solvència, rendibilitat, proximitat i seguretat.

Visió

Vetllar per la confiança dels nostres clients a través de l'excel·lència professional dels nostres empleats, el desenvolupament de productes avançats i una trajectòria de més de 85 anys per aconseguir ser reconeguts com una de les places financeres mundials líders en banca comercial, banca privada i gestió d'actius.

Full de ruta

1. Generar seguretat i confiança.
2. Adaptar-nos a les noves demandes de clients i regulacions.
3. Prioritzar la inversió tecnològica, especialment en projectes de transformació digital.
4. Prioritzar un finançament responsable i sostenible de l'economia: pilar econòmic i social del país.
5. Crear oportunitats gràcies a un posicionament a escala europea i internacional.

Valors

1 Professionalitat i qualitat

El sector bancari, amb més de 85 anys d'experiència, comprèn **personal altament qualificat** que actua amb diligència i professionalitat per proveir una alta qualitat en productes i serveis.

2 Internacionalització, serveis de valor afegit i transformació digital

L'evolució i solidesa del sector bancari andorrà han estat impulsades per uns serveis amb **major valor afegit**, apostant per la **transformació digital** amb la finalitat de generar valor al client final, una **dilatada experiència** en la gestió de patrimonis i d'actius i per una **forta internacionalització**, combinats amb un creixement sostenible i rendible.

3 Integritat

Els bancs andorrans actuen amb honestedat, lleialtat i integritat **preservant la confiança i la reputació** del sistema financer andorrà davant dels seus clients, dels professionals, de les institucions, dels mercats i de la societat en el seu conjunt.

4 Responsabilitat i solidaritat

El sector bancari ha dedicat anys de treball a **polítiques de voluntariat relacionades amb la responsabilitat corporativa i social** basades en un creixement responsable i marcat per un compromís amb la societat.

5 Solvència

Les continuades **ràtios elevades de solvència** han esdevingut una de les seves característiques principals, demostrant una gestió conservadora i prudent dels bancs andorrans.

6 Marc fiscal òptim

Andorra ha modernitzat i consolidat el seu marc fiscal, fent-lo comparable amb el d'altres països. No obstant això, el procés d'homologació **ha preservat la competitivitat fiscal del país**.

7 Transparència i homologació

Andorra ha estat subjecta a una profunda transformació, treballant rigorosament en l'adopció d'un **marc legal transparent i modern** homologant-lo al d'altres països i centres financers, complint plenament amb els estàndards internacionals més elevats.

8 Estabilitat

Andorra es caracteritza per un **entorn polític i social estable** amb alts nivells de seguretat.

9 Competitivitat i innovació

Andorra continua treballant per **enfortir els seus principals pilars econòmics** mentre permet la creació de nous sectors d'activitat. **L'entorn favorable per als negocis**, un sistema educatiu multilingüe, els diferents tipus de residència oferts i l'alt nivell de qualitat de vida reforcen l'atractiu del país.

>6

Xifres clau

6.1. Sector bancari

El sistema financer representa el

5%

del total d'empleats.

Contribueix aproximadament a un

20%

del Producte Interior Brut (PIB).

Som

5

grups bancaris oferint tant serveis de banca comercial com de banca privada.

Més de

85

anys d'experiència en banca amb representació a 11 països.

El context internacional de tipus d'interès baixos prolongats en el temps així com l'increment de costos derivats del nou marc normatiu del sector han situat el benefici net en

112

milions d'euros amb un ROE del **7,70%**.

El nombre de treballadors és de

2019: 2.563

1.216

1.347

Presència internacional de la banca andorrana

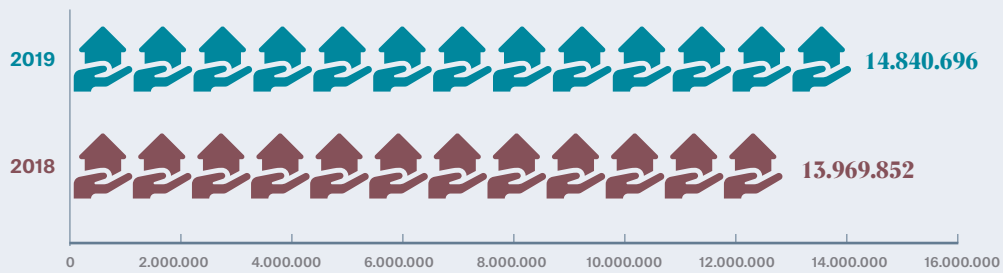

1 Andorra	5 Israel	9 Panamà
2 Brasil	6 Luxemburg	10 Suïssa
3 Espanya	7 Mèxic	11 Uruguai
4 Estats Units	8 Mònaco	

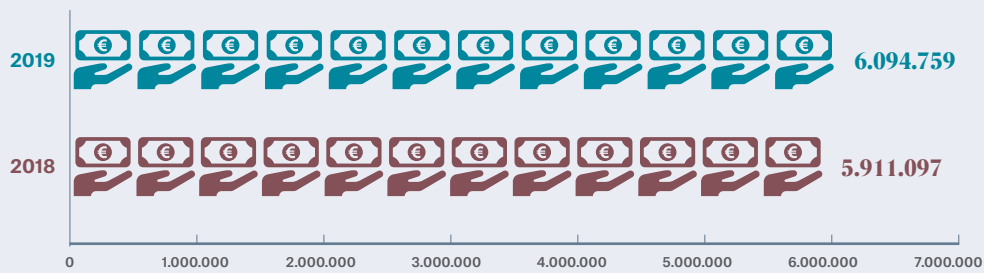

Dades del sector bancari (Milers d'euros)

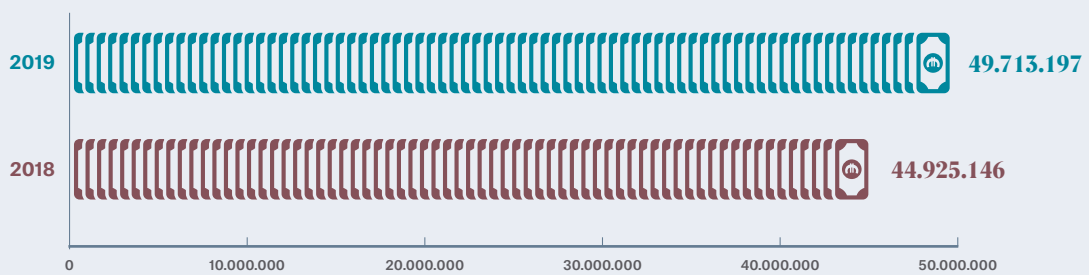
Total actius

Inversió creditícia bruta

Recursos gestionats

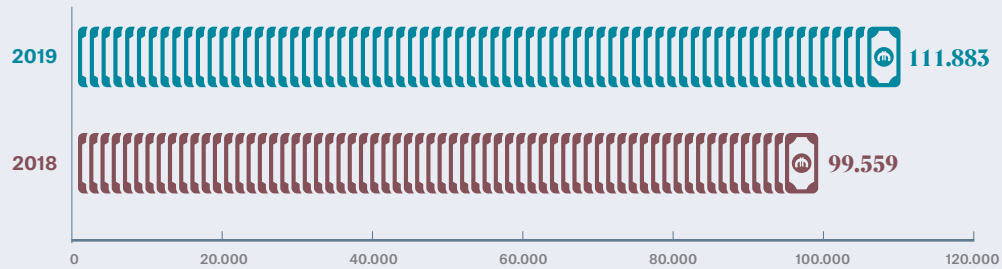
Dipòsits de clients

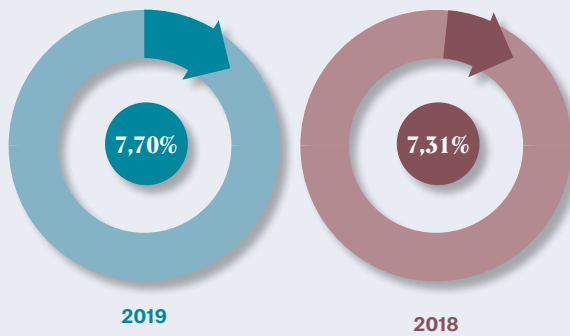
➤ 6 Xifres clau

Font: Informes anuals entitats bancàries

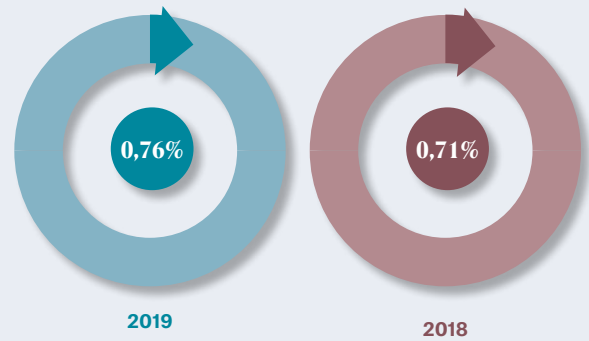
Resultats

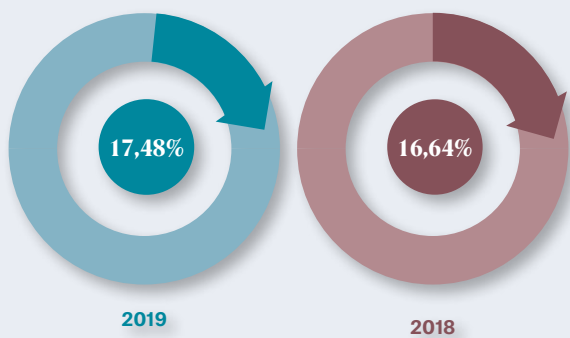
ROE

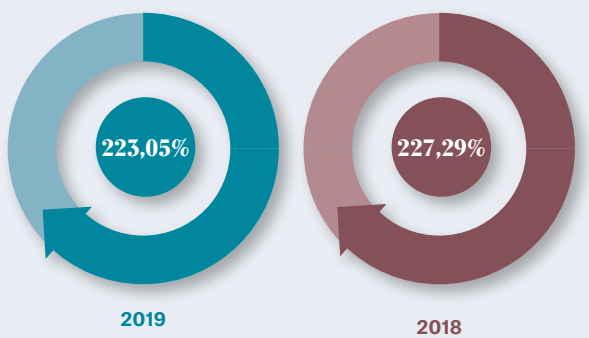
ROA

**Ràtio de solvència
CET 1 (phase-in)**

**Ràtio de liquiditat
(Liquidity Coverage Ratio)**

➤ 6 Xifres clau

Font: Informes anuals entitats bancàries

Empleats banca

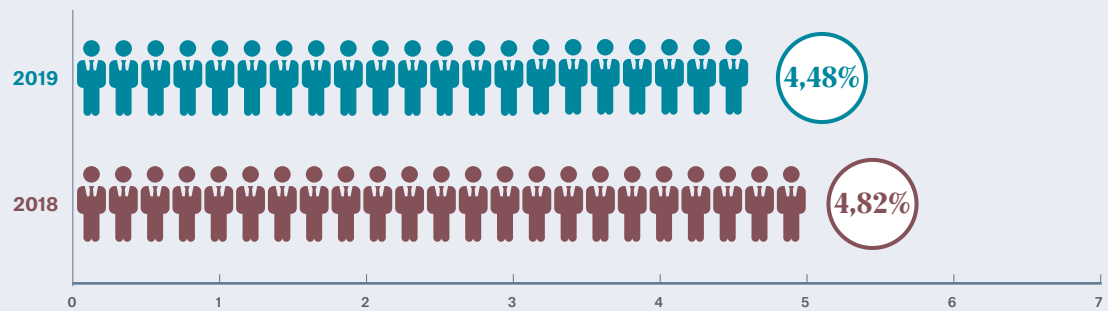
Andorra i estranger

Andorra

% dels empleats del sector financer sobre el % total d'assalariats

➤ 6 Xifres clau

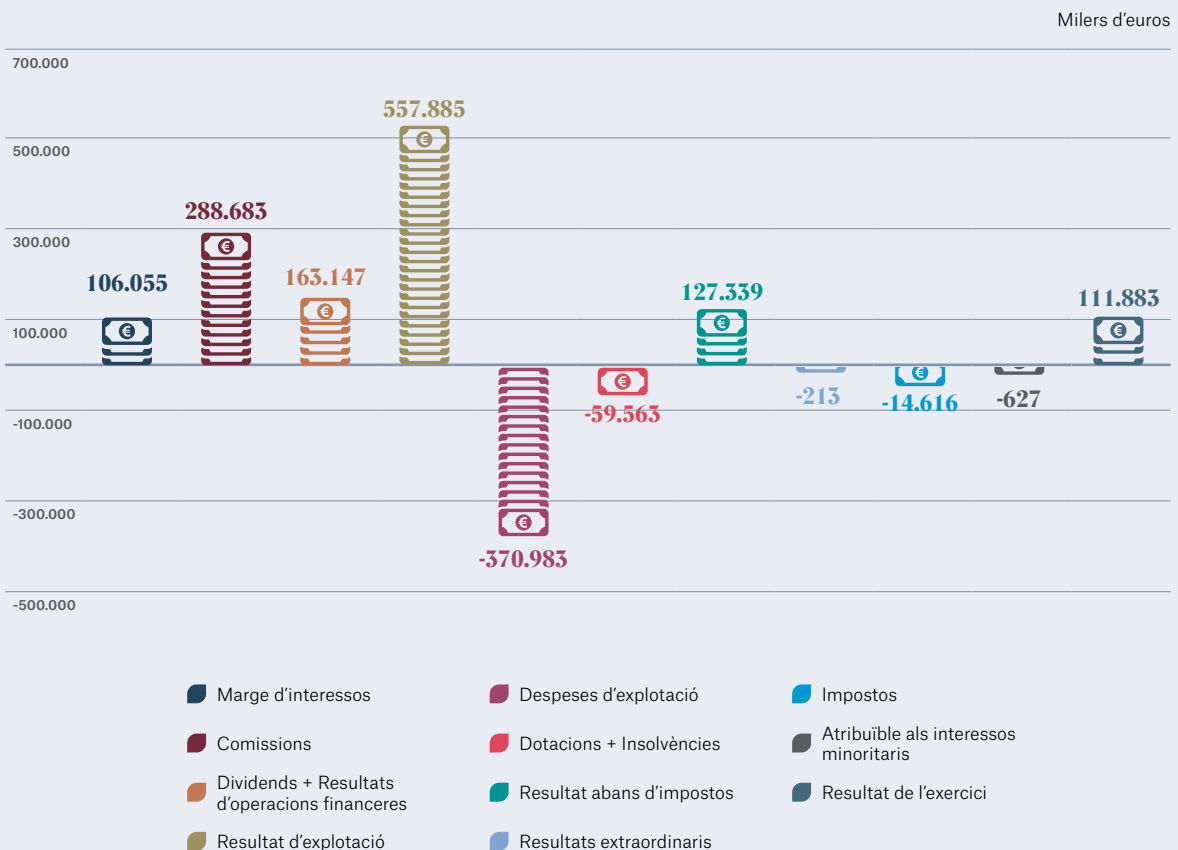
Font: Informes anuals entitats bancàries

★★★ **Ràting llarg termini per entitat bancària**

	ANDBANK <small>Private Bankers</small>	MORABANC	Crèdit Andorrà	Banc Sabadell* d'Andorra	VALLBANC
2019	BBB	BBB-	BBB	-	-
2018	BBB	BBB-	BBB	-	-

* Participada al 51% pel Banc de Sabadell.

Procedència dels beneficis 2019

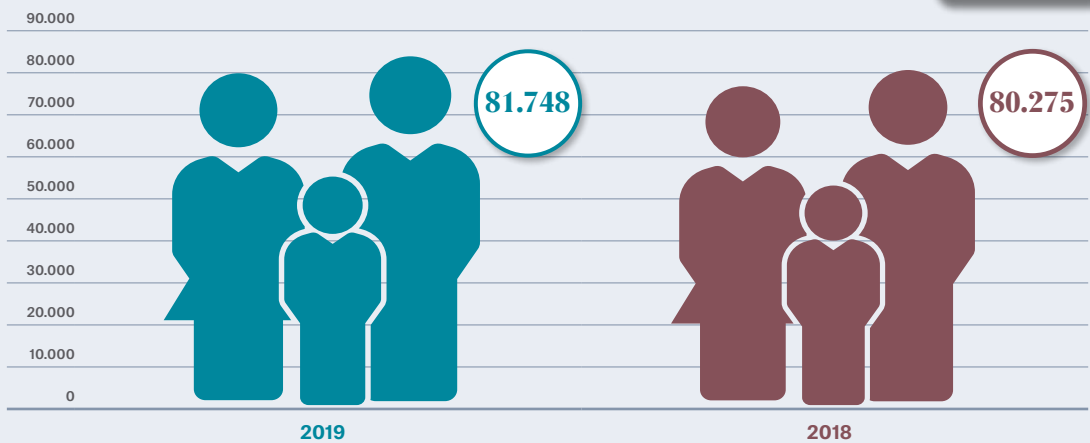

6.2. País

Dades econòmiques d'interès

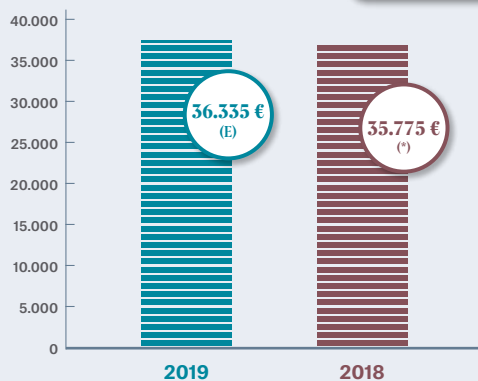
Població registrada

⬆️ 1,83%

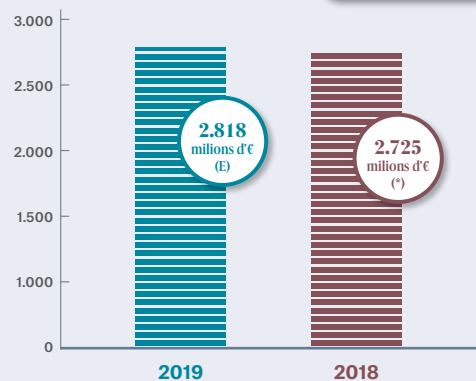
Renda per càpita (nominal)

⬆️ 1,57%

PIB

⬆️ 2,77%

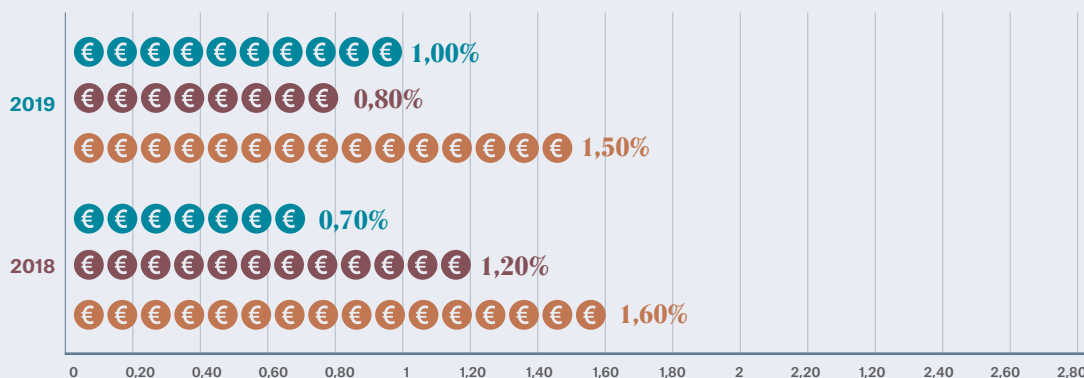

(E) Estimació Departament d'Estadística - Govern d'Andorra.

(*) Dades actualitzades segons Departament d'Estadística - Govern d'Andorra.

Inflació

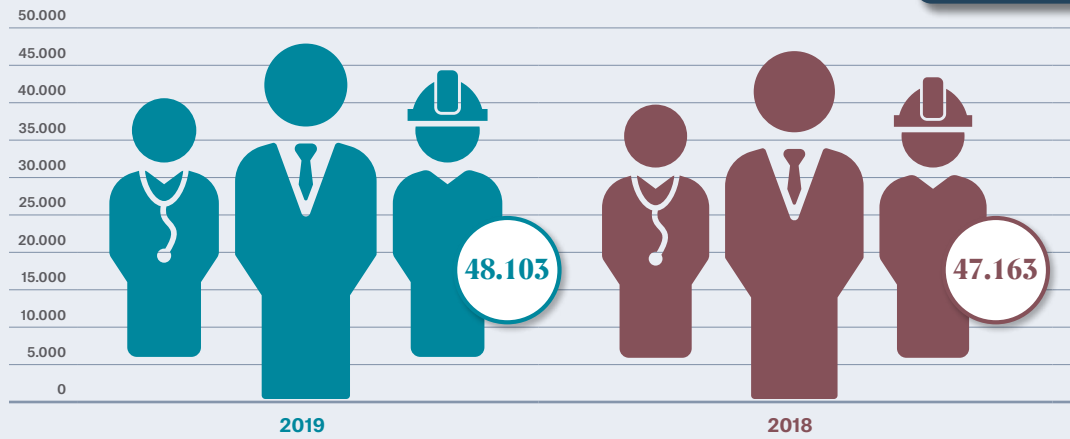
 Andorra
  Espanya
  França

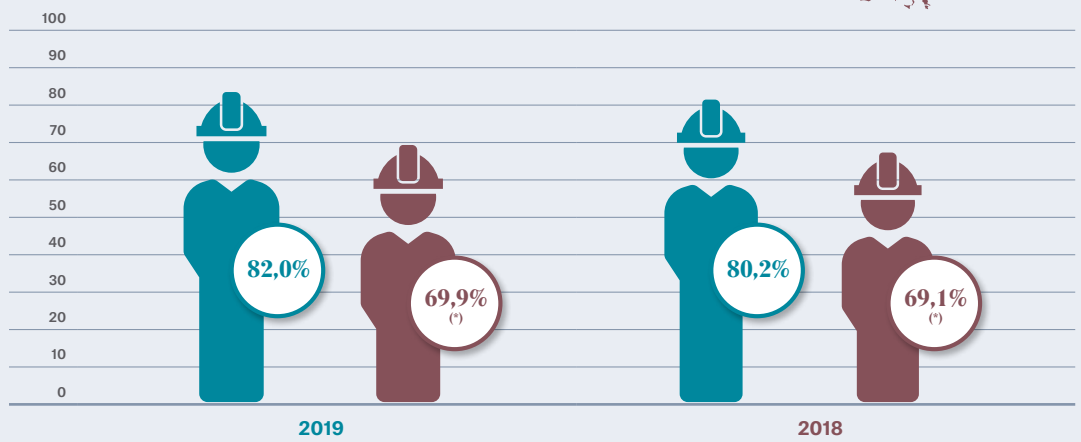
➤ 6 Xifres clau

Font: Departament d'Estadística-Govern d'Andorra

Llocs de treball

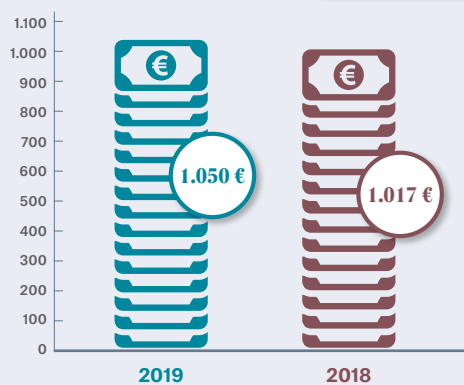

Taxa d'ocupació

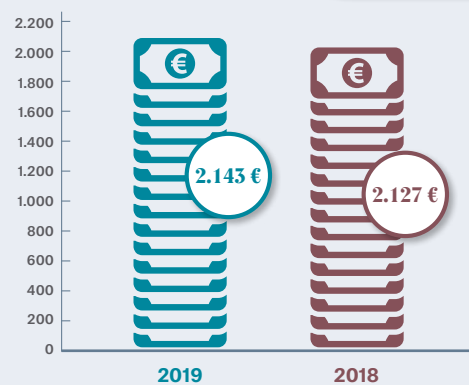

(*) Dades actualitzades segons Departament d'Estadística - Govern d'Andorra.

Salari mínim

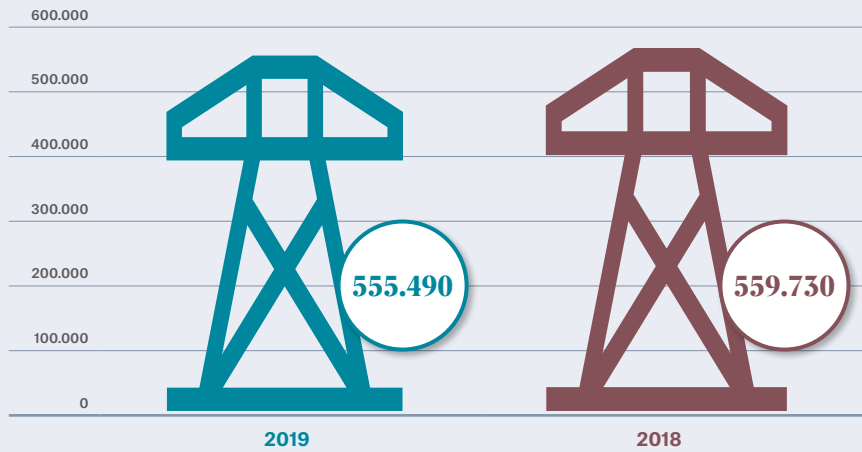

Salari mitjà

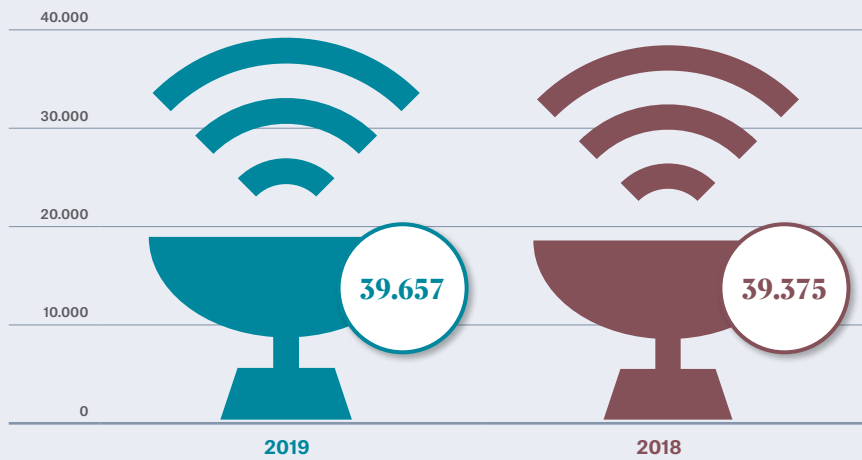
 Dades econòmiques d'interès

Consum energia (MW/ hora)

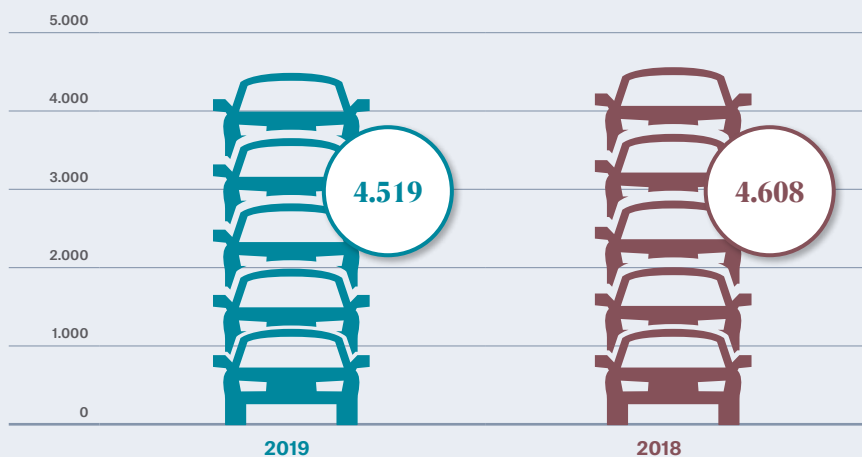
⚡ - 0,76%

Telecomunicacions (Abonaments línies)

⬆ 0,72%

Matriculació de vehicles

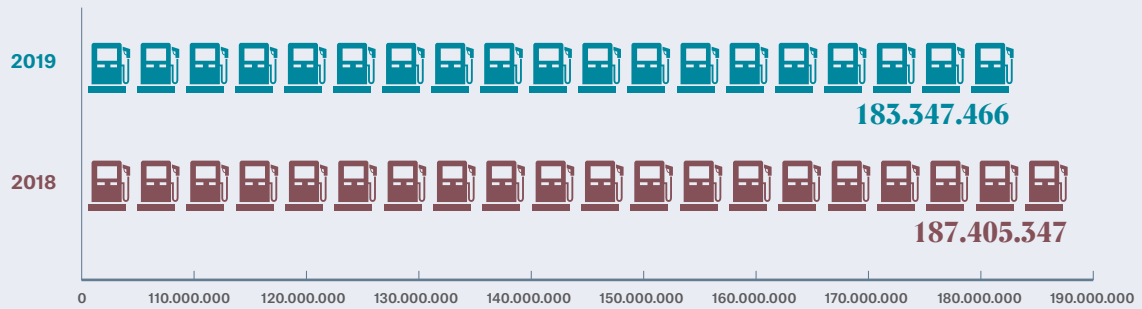
⚡ - 1,93%

➤ 6 Xifres clau

Font: Departament d'Estadística-Govern d'Andorra

Importació de carburants (Litres)

⚡ -2,17%

Importacions (Milions d'€)

⬆ 0,66%

Exportacions (Milions d'€)

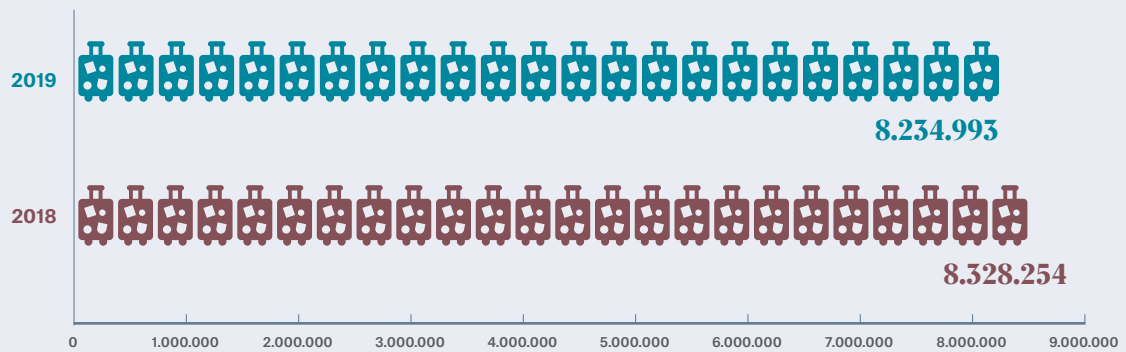
⬆ 0,89%

 Dades econòmiques d'interès

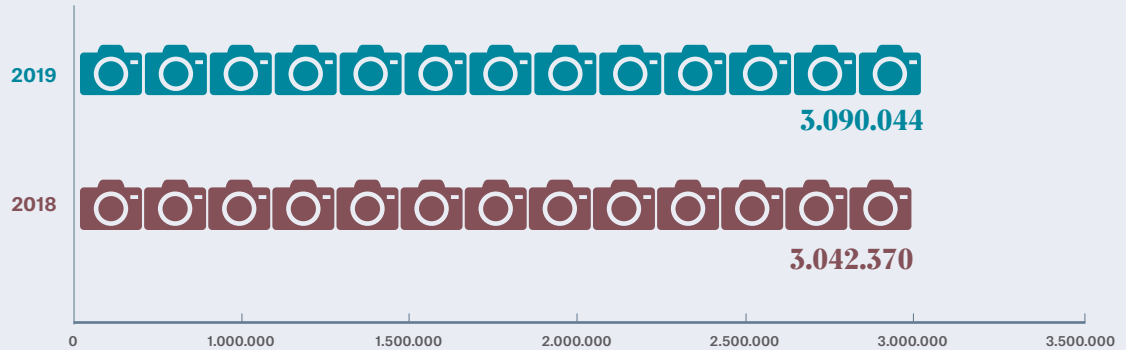
Nombre de visitants

⚓ - 1,12%

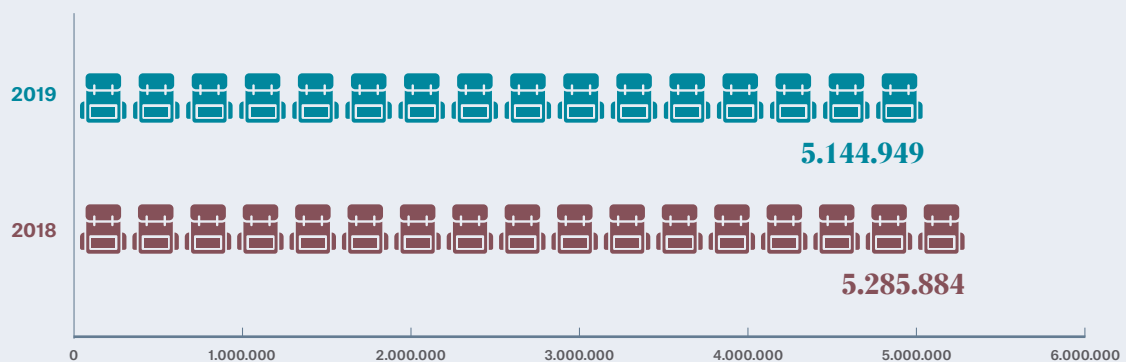
Turistes

⚓ 1,57%

Excursionistes

⚓ - 2,67%

➤ 6 Xifres clau

Font: Departament d'Estadística-Govern d'Andorra

★★★

Ràting País

	2018	2019	2020
Agència Standard & Poor's			
Llarg termini	BBB	BBB	BBB
Curt termini	A-2	A-2	A-2
Perspectiva	Estable	Positiva	Estable
Agència Fitch Ratings			
Llarg termini	BBB+	BBB+	BBB+
Curt termini	F2	F2	F2
Perspectiva	Estable	Estable	Estable

Per a més informació, veure annex 1.

Monogràfics de temes rellevants

7.1. COVID-19

La situació d'emergència sanitària ocasionada per la pandèmia del SARS-CoV-2, també anomenada COVID-19, ha plantejat uns reptes d'una dimensió que mai no havia hagut d'afrontar el Principat d'Andorra en el passat recent, i ha fet necessària l'adopció de mesures excepcionals, de diversa naturalesa, per fer-hi front.

Mitjançant l'aprovació de la Llei 3/2020, del 23 de març, de mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2 que posteriorment és derogada per la nova **Llei 5/2020, del 18 d'abril, de noves mesures excepcionals i urgents per la situació d'emergència sanitària causada per la pandèmia del SARS-CoV-2**, el Govern andorrà ha aprovat tot un ventall de mesures que ha permès aportar solucions necessàries i beneficioses per a les empreses, les persones assalariades i les persones que realitzen una activitat per compte propi al nostre país, en un context molt difícil en què s'han hagut d'aturar gairebé la totalitat de les activitats.

Els diferents paquets aprovats inclouen mesures laborals, de seguretat social, fiscals i tributàries, d'arrendaments i d'instruments de crèdit bancaris.

Algunes d'aquestes mesures aprovades són:

- La suspensió temporal dels contractes laborals, la reducció de la jornada laboral, la compensació del temps no treballat i el permís retribuït per tenir cura dels fills.

- La suspensió o la reducció de les cotitzacions dels autònoms, el finançament de les cotitzacions per part de l'empresa i les prestacions per incapacitat temporal per aïllament o diagnòstic del SARS-CoV-2.
- L'ajornament o fraccionament dels deutes tributaris, el pagament fraccionat de l'IRPF i la recuperació proporcional de plans de pensió privats.
- La reducció de les rendes dels locals comercials i dels habitatges de lloguer en aquelles persones físiques o jurídiques afectades per la crisi de la COVID-19.
- La carència de les quotes dels préstecs hipotecaris o els préstecs personals per finançar l'adquisició del seu habitatge habitual o el seu vehicle propi, respectivament, en aquelles persones que s'hagin vist afectades per la crisi de la COVID-19.

Amb la finalitat d'ampliar i complementar aquesta carència legal, els bancs andorrans aproven un acord de carència sectorial que permet a les empreses i famílies afectades econòmicament per la COVID-19 ajornar el pagament del principal de crèdits o préstecs amb garantia hipotecària així com els préstecs personals la finalitat dels quals sigui la compra de vehicles, el finançament d'estudis, les reformes de l'habitatge, les despeses mèdiques i les necessitats del negoci.

A aquests instruments de política econòmica cal afegir l'aprovació de dos programes extraordinaris d'aval per a empreses i negocis per valor de 230 milions d'euros per finançar les despeses de funcionament i els venciments de les obligacions financeres.

7.2. Digitalització

La tendència del sector bancari andorrà en els darrers anys ha estat prioritzar la inversió tecnològica, especialment en projectes de transformació digital. Les principals motivacions per emprendre aquesta transformació neixen de la voluntat de la banca d'adaptar-se als canvis d'hàbits dels clients i fer front als nous reptes i a l'aparició de nous competidors.

Aquesta estratègia per a la digitalització endegada per la banca andorrana s'ha posat en valor amb la crisi de la COVID-19. La digitalització ha garantit que l'operativa bancària funcionés a ple rendiment i sense incidències i que els serveis no hagin deixat de prestar-se. Tot i la reducció dels horaris d'obertura comercial i el confinament establert pel Govern d'Andorra, els clients dels bancs andorrans han pogut continuar efectuant les seves operacions i transaccions mitjançant els canals en línia establerts.

Des del 2014, **els bancs andorrans han destinat fins a 120 milions d'euros a impulsar aquesta transformació digital**, sobretot per modificar l'arquitectura tecnològica de les empreses, avançar en la digitalització dels canals de comunicació, fer evolucionar la banca electrònica per oferir el màxim de serveis en línia, i per millorar les fórmules d'identificació segura.

La transformació digital consisteix en l'aplicació de la tecnologia digital a totes les àrees de l'empresa, des de l'estructura interna dels bancs fins als processos, els productes i la relació amb els clients. El procés té a veure amb la tecnologia i amb les persones, i implica un canvi de mentalitat tant del personal com dels clients.

Aquesta important inversió ha anat en paral·lel amb l'increment dels usuaris digitals de les cinc entitats del país, que en els darrers cinc anys han augmentat un 45,7%. També cal destacar l'espectacular creixement que han experimentat els usuaris d'aplicacions mòbils, amb una pujada del 356,8%. D'entre les operacions bancàries que es poden fer per Internet, les que més han crescut els darrers anys són els enviaments de diners i l'operativa de valors.

7.3. Llei de solvència, liquiditat i supervisió prudencial

L'any 2018 va ser un any intens per al sector financer andorrà, entre d'altres raons, pel

treball intens que va comportar la transposició de les normes integrades en l'anomenat "paquet CRD IV", constituït en primer lloc per la Directiva 2013/36/UE i pel Reglament UE núm. 575/2013 i, en segon lloc, per decrets de transposició d'actes delegats i d'execució de la Comissió Europea i per Comunicats tècnics del supervisor andorrà, l'Autoritat Financera Andorrana.

Aquest exercici de transposició dona compliment al compromís d'Andorra d'aplicar al seu ordenament jurídic aquelles directives i reglaments previstos a l'annex de l'Acord Monetari firmat entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea l'any 2011.

La transposició de la Directiva 2013/36/UE del Parlament Europeu i del Consell del 26 de juny de 2013 relativa a l'accés a l'activitat de les entitats bancàries i a la supervisió prudencial de les entitats bancàries i les empreses d'inversió ha requerit una modificació substancial de la normativa vigent andorrana en aquesta matèria, modificacions que recull la nova **Llei 35/2018, del 20 de desembre, de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió** i el corresponent Reglament relatiu a l'adopció de normes tècniques de la Unió Europea aplicables en matèria de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió.

L'objectiu d'aquesta Llei és enfortir la resiliència del sector bancari i financer andorrà perquè estigui en una millor posició davant de les crisis econòmiques així com garantir que les entitats bancàries continuïn finançant l'activitat econòmica i el creixement econòmic amb uns recursos propis adequats. Des del punt de vista de la liquiditat i el finançament, la Llei vol assegurar que les entitats tinguin coixins de liquiditat suficients per fer front a possibles tensions als mercats, com també disposar d'una estructura de balanç que no descansi excessivament en el finançament a curt termini.

La Llei no es limita a la vigilància continuada de la solvència i gestió de riscos de les entitats, sinó que també regula el règim de supervisió, l'accés a l'activitat per part de les entitats bancàries, els requisits d'idoneïtats de l'alta direcció i dels accionistes amb participació qualificada, així com els requisits d'un govern corporatiu reforçat.

➤ 7 Monogràfics de temes rellevants

7.4. Llei 17/2019 de modificació de la Llei 8/2013 sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercat i els acords de garantia financera

El sector financer és un dels principals pilars de l'economia andorrana i està profundament interconnectat amb el sector financer internacional per mitjà de la seva presència a d'altres mercats fora del Principat i també de la Unió Europea. És important per tant que el marc jurídic andorrà compleixi amb els estàndards internacionals més elevats en matèria de regulació financera.

En aquest sentit, i tal com ho preveu l'annex de l'Acord Monetari, Andorra s'ha compromès a aplicar en el seu ordenament jurídic, entre d'altres, la Directiva 2004/39/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 21 d'abril del 2004, relativa als mercats d'instruments financers així com la Directiva 2006/73/CE per la qual s'aplica la Directiva 2004/39/CE pel que fa als requisits organitzatius i les condicions d'exercici aplicables a les entitats d'inversió i el Reglament 2006/1287 de la Comissió sobre les mesures d'execució de la Directiva 2004/39/CE pel que fa a les obligacions de tenir registres per a les societats d'inversió, la declaració de transaccions, la transparència dels mercats i l'admissió dels instruments financers al comerç. Tota aquesta normativa forma part del paquet normatiu conegut com a MiFID I.

L'antiga Llei 8/2013 ja havia transposat gran part de les directives més amunt esmentades, de manera que ja estaven parcialment incorporades a l'ordenament jurídic andorrà. No obstant això, es fa necessària una modificació de la Llei 8/2013 per complir amb la totalitat d'aquestes directives i de les seves normes d'implementació.

En data 15 de febrer del 2019 s'aprova la **Llei de modificació de la Llei 8/2013, del 9 de maig, sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercat i els acords de garantia financera**.

Les modificacions dutes a terme suposen un avenç respecte del règim anterior i

constitueixen una millora en la protecció dels mercats i dels clients de serveis d'inversió. També s'introdueixen millores en la classificació de clients, deures d'informació a clients, incentius, avaluació de la idoneïtat i l'adequació, la gestió i l'execució d'ordres, els conflictes d'interès, la protecció dels actius dels clients, els registres i els mercats.

7.5. Intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal

El 15 de juliol de 2014, el Consell de l'OCDE va aprovar el nou estàndard global relatiu a l'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal (IAI) entre jurisdiccions. Aquest estàndard, el *Common Reporting Standard* (CRS) publicat el febrer de 2015, estableix la manera en què les autoritats competents dels països adherits a aquest estàndard s'intercanvien informació en relació amb comptes financers, de manera automàtica i anualment. L'objectiu del referit estàndard internacional és la lluita contra l'evasió fiscal i el compliment fiscal.

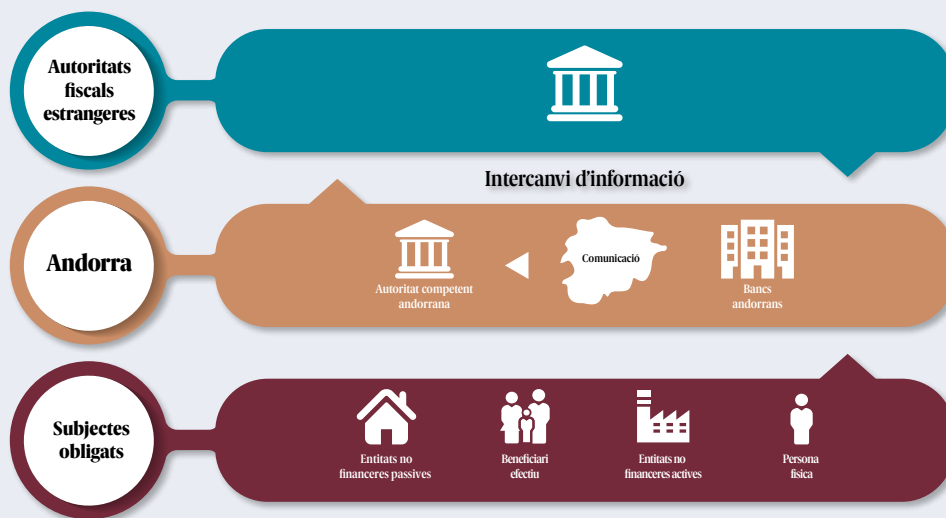
En data 16 de juny de 2014 Andorra es va convertir en el 48è país signatari de la Declaració de l'OCDE sobre l'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal, compromentent-se així a implementar el nou estàndard i a intercanviar informació de manera automàtica anualment amb d'altres jurisdiccions.

Un any més tard, el 3 de desembre de 2015, Andorra va firmar l'Acord multilateral d'intercanvi automàtic d'informació en matèria tributària entre autoritats competents (MCAA), un instrument multilateral que articula l'intercanvi automàtic d'informació amb tots els estats adherits a l'estàndard OCDE.

Posteriorment, en data 12 de febrer de 2016, el Principat d'Andorra i la Unió Europea (UE) van firmar un acord d'intercanvi automàtic d'informació fiscal que va entrar en vigor l'1 de gener de 2017 (Acord UE).

Aquest acord, que esmena l'anterior acord firmat entre el Principat d'Andorra i la Comunitat Europea l'any 2005 relatiu a l'establiment de mesures equivalents a les previstes a la Directiva 2003/48/CE del Consell en matèria de fiscalitat dels rendiments de l'estalvi en forma de pagament d'interessos,

7 Monogràfics de temes rellevants

incorpora el nou estàndard global per a l'intercanvi automàtic d'informació aprovat per l'OCDE i aplicat a la Unió Europea a través de la Directiva 2014/107/UE. La Llei 19/2016, aprovada pel Consell General del Principat d'Andorra el 30 de novembre de 2016, regula el marc jurídic necessari per acomplir aquest compromís d'IAI.

En el marc de l'Acord UE, i seguint els calendaris establerts a l'estàndard internacional, **Andorra va procedir amb el primer intercanvi de dades el setembre 2018 amb dades del 2017**. Aquest primer intercanvi automàtic d'informació fiscal es va dur a terme amb 41 països, entre ells, els estats membres de la UE.

Aquest intercanvi comporta que les entitats bancàries, organismes d'inversió col·lectiva i companyies d'assegurances trametin la informació dels contribuents a l'estranger amb un compte a Andorra a l'autoritat local, que al seu torn l'ha de trametre automàticament a l'autoritat tributària del país corresponent.

Les dades que han de ser intercanviades inclouen el número de compte, el número d'identificació fiscal, el nom, l'adreça i la data de naixement dels contribuents residents a l'estranger amb un compte a Andorra, tot tipus de rendes (interessos, dividendes i rendes atribuïdes a certs contractes d'assegurances, entre d'altres), ingressos derivats de la venda o transmissió d'actius i el saldo dels comptes. La norma aplica tant a persones físiques com a persones jurídiques (inclosos els *trusts* i les fundacions).

Sobre la base de les normes internacionals en aquesta matèria, cal identificar el beneficiari efectiu del compte així com les estructures

passives i la identitat de les persones que les controlen.

Al llarg del 2017 i del 2018, la Llei IAI va ser modificada per ampliar les jurisdiccions amb les quals Andorra intercanviaria la informació fiscal. L'any 2019 Andorra ha intercanviat la informació amb 73 jurisdiccions i aquest any 2020 ho farà amb 95 jurisdiccions.

Des de l'Associació de Bancs Andorrans s'ha seguit de molt a prop el procés d'adopció de l'IAI mitjançant una comissió de treball creada ad hoc l'any 2014. A través d'aquesta, s'han anat analitzat tots els requeriments establerts al CRS per tal de poder intercanviar la informació en els terminis establerts i s'han elaborat diversos Q&A a mode de guia explicativa del contingut i el funcionament de l'IAI.

7.6. Prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme

En el marc de l'Acord Monetari, Andorra ha transposat la Directiva (UE) 2015/849 del Parlament i del Consell, de 20 de maig de 2015, relativa a la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme ("4a Directiva"), així com el Reglament (UE) 2015/847 del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de maig de 2015, relatiu a la informació que acompanya les transferències de fons.

Igualment, cal destacar que el Principat d'Andorra se sotmet de manera periòdica a les avaluacions del Consell d'Europa, realitzades pel Comitè d'experts per a l'avaluació de les

7 Monogràfics de temes rellevants

mesures contra el blanqueig de capitals i contra el finançament del terrorisme (Moneyval), avaluacions per a les quals resulta fonamental una adequada i efectiva implementació dels estàndards internacionals en la matèria, materialitzats en les referides recomanacions del Grup d'Acció Financera Internacional (GAFI).

Tant la transposició de la normativa comunitària referida com la implementació de les recomanacions del GAFI requereixen una revisió general de la normativa en matèria de prevenció i lluita contra el blanqueig de capitals i finançament del terrorisme i adoptar els nous principis, com el de l'adequada gestió del risc, en els quals la nova normativa aprofundeix i que mereixen una nova llei inspirada de manera directa en els principis que emanen de la 4a Directiva 2015/849 i de les noves recomanacions del GAFI.

La Llei 14/2017 que transposa la 4a Directiva va ser aprovada pel Consell General d'Andorra en la seva sessió del dia 22 de juny de 2017 i va entrar en vigor el dia 20 de juliol de 2017. Aquesta llei ha estat modificada per la Llei 21/2019 aprovada en data 28 de novembre de 2019.

7.7. 5a avaluació del Moneyval

El Moneyval és el comitè d'experts del Consell d'Europa que avalua les mesures contra el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme preses per les jurisdiccions.

Durant l'any 2017 va tenir lloc la 5a avaluació d'Andorra, la base de la qual són les recomanacions del GAFI revisades del 2012 i la seva efectiva implementació. En el procés d'avaluació, el compliment tècnic de les recomanacions s'analitza de manera prèvia a la visita dels avaluadors. La visita consisteix a comprovar l'efectivitat de les mesures existents en matèria de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.

De les 28 jurisdiccions que avalua el Moneyval, Andorra va ser la 6a en sotmetre's a la 5a avaluació.

Andorra va rebre la visita dels avaluadors el mes de març de 2017. Els treballs realitzats per materialitzar la constant adaptació als estàndards internacionals en matèria de blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme han sigut molts, entre ells, l'elaboració

d'una avaluació nacional del risc en compliment de la recomanació número 1 del GAFI.

El 14 de novembre del 2017 el Moneyval va publicar l'informe de la 5a Avaluació d'Andorra. L'informe destacava i valorava molt positivament els canvis legislatius profunds duts a terme al Principat en la prevenció del blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme, així com en la tipificació del delictes fiscal.

Els avaluadors van destacar que els canvis duts a terme mostraven un fort compromís en matèria de prevenció del blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, no només per part del Govern i les administracions, sinó també dels mateixos subjectes obligats en general. L'informe destacava també el fort compromís demostrat per les Institucions Financeres.

L'informe també elogiava Andorra per cercar i proporcionar de manera proactiva assistència legal a d'altres jurisdiccions.

Finalment, instava a treballar i supervisar la implementació del pla d'acció adoptat a escala nacional per mitigar qualsevol risc en aquesta matèria i a fomentar la coordinació entre autoritats supervisores.

Des de la publicació del primer informe de la 5a Avaluació, Moneyval ha aprovat dos informes de progrés, el primer el desembre 2018 i el segon el desembre 2019, destacant el gran progrés fet per Andorra en esmenar les deficiències tècniques identificades en avaluacions prèvies.

7.8. Reglament de beneficiaris efectius

La Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme preveu l'obligació de les societats, associacions i fundacions constituïdes o registrades a Andorra, d'obtenir la informació relativa als beneficiaris efectius i mantenir-la de manera precisa i actualitzada. Aquesta obligació ha estat desenvolupada pel **Reglament regulador de l'enregistrament i l'accés a la informació relativa als beneficiaris efectius als registres d'entitats jurídiques**, aprovat el dia 5 de setembre del 2018 pel Govern d'Andorra.

Aquest reglament desenvolupa els procediments per subministrar al Registre de Societats Mercantils, al Registre d'Associacions i al Registre de Fundacions,

➤ 7 Monogràfics de temes rellevants

la informació relativa als beneficiaris efectius així com perquè aquesta informació romanguí actualitzada al corresponent registre. El reglament també regula el procediment d'accés a aquesta informació per part dels subjectes obligats i de les persones i les organitzacions que acreditin un interès legítim.

Sobre la base d'allò que disposa el reglament, les societats, associacions i fundacions podien subministrar la informació dels seus beneficiaris efectius fins al 31 de desembre del 2018. A partir d'aquesta data, els subjectes obligats tenen l'obligació de comunicar qualsevol canvi de beneficiaris efectius amb la finalitat d'actualitzar la informació inscrita.

7.9. Tipificació del delictes fiscal

Les recomanacions GAFI del 2012 inclouen la tipificació del delictes fiscal a la llista de delictes subjacents del blanqueig de capitals. Seguint la voluntat d'Andorra d'adoptar els estàndards i recomanacions internacionals, es va procedir a modificar el Codi penal mitjançant el projecte de Llei qualificada de modificació de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, regulant la tipificació del delictes fiscal.

La Llei 15/2017 qualificada de modificació de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal, va ser aprovada el dia 13 de juliol de 2017.

El legislador andorrà diferencia entre un tipus bàsic de delictes fiscal i un tipus agreujat amb la finalitat que únicament el tipus agreujat sigui subjacent del delictes de blanqueig, utilitzant com a elements agreujants l'import defraudat (a partir de 150.000 euros) o cometre els fets en el marc d'una organització criminal.

7.10. Codi deontològic

El dia 13 de gener de 2017, l'Assemblea General de l'Associació de Bancs Andorrans va aprovar una actualització del seu Codi deontològic que datava del 1990. El Codi recull les principals recomanacions de conducta professional adaptades als nous estàndards internacionals. S'articula en línia amb el marc jurídic andorrà i amb aquells principis internacionals en la matèria, i complementa alhora la normativa de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme i les recomanacions globals del GAFI.

La finalitat del Codi, que va ser adoptat de manera voluntària per totes les entitats membres de l'Associació, és establir, en el marc de la normativa vigent en cada moment, els estàndards d'honestedat, integritat, professionalitat i confidencialitat que les entitats bancàries andorranes han de complir en les seves relacions amb clients, tercers, supervisors i reguladors. La seva publicació és una altra mostra de l'adaptació de la banca andorrana a un marc **transparent, modern i homologat**.

7.11. Mitjans de pagament

En virtut de l'Acord Monetari, Andorra es va comprometre a aplicar al seu ordenament jurídic la Directiva 2007/64/CE del Parlament Europeu i del Consell, relativa als serveis de pagament al mercat interior. Així mateix, l'Acord Monetari també inclou la Directiva 2009/110/CE del Parlament Europeu i del Consell, sobre l'accés a l'activitat de les entitats de diner electrònic i al seu exercici, així com a la supervisió prudencial d'aquestes entitats.

Dites directives es van transposar mitjançant l'aprovació de la **Llei 8/2018, de 17 de maig, dels serveis de pagament i el diner electrònic** amb l'objecte d'incloure les entitats de pagament i les entitats de diner electrònic com a noves entitats operatives del sistema financer andorrà, amb un règim jurídic propi, i regular els drets i les obligacions de proveïdors i usuaris en relació amb la prestació i la utilització de serveis de pagament i l'emissió de diner electrònic.

Les innovacions tecnològiques dels darrers anys i la necessitat de generar un entorn més segur i fiable per al desenvolupament dels serveis de pagament han fonamentat un nou marc legal europeu. La nova Directiva 2015/2366 del Parlament Europeu i del Consell, del 25 de desembre del 2015, sobre serveis de pagament al mercat interior, deroga la Directiva anterior 2007/64/CE i, entre d'altres, modifica la Directiva 2009/110/CE.

Els canvis que introdueix la nova directiva tenen com a principals objectius facilitar i millorar la seguretat en l'ús dels sistemes de pagament a través d'Internet i reforçar el nivell de protecció de l'usuari contra frauds i abusos potencials, així com promoure la innovació en els serveis de pagament i establir un règim més protector dels drets dels usuaris en matèria de seguretat

7 Monogràfics de temes rellevants

i transparència. La directiva també cobreix la prestació de dos nous serveis de pagament que no estaven previstos anteriorment, com són els serveis d'iniciació de pagaments i els serveis d'informació sobre comptes.

Tots aquests canvis s'han implementat en l'ordenament jurídic andorrà per mitjà d'una modificació de la Llei 8/2018, de 17 de maig. En data 13 de febrer del 2019 es publica el **Text refós de la Llei dels serveis de pagament i el diner electrònic**.

El Reglament relatiu al règim jurídic dels serveis de pagament i el diner electrònic i de les entitats de pagament i entitats de diner electrònic va ser aprovat el 21 de novembre del 2018.

7.12. SEPA (*Single Euro Payments Area*)

La zona única de pagaments en euros (SEPA pel seu acrònim en anglès) va néixer al si de la Comunitat Europea per facilitar els pagaments en euros dins d'un àmbit geogràfic supranacional. És l'àrea en què ciutadans, empreses i altres agents econòmics poden efectuar i rebre pagaments en euros a Europa, dins i fora de les fronteres nacionals, en les mateixes condicions i amb els mateixos drets i obligacions, independentment del lloc en què es trobin.

SEPA és el sistema de pagaments europeu que desenvolupa instruments, estàndards, procediments i infraestructures comuns. Aquest escenari harmonitzat implica que no existeixin diferències tècniques entre els pagaments nacionals i internacionals, per ser processats amb la mateixa facilitat, rapidesa, seguretat i eficiència.

En el seu marc més immediat s'inclouen tres instruments: les transferències, les domiciliacions bancàries i les transferències instantànies.

La Comissió Europea va establir els fonaments legals a través de successives directives que han anat sent transposades pels països membres al llarg del temps.

Durant el 2018 el Govern va iniciar els contactes pertinents amb l'European Payment Council (EPC), òrgan de decisió i coordinació de la indústria bancària europea en matèria de sistemes de pagament, que promou la integració a sistemes de pagament europeus,

principalment SEPA.

En paral·lel, les entitats bancàries ja portaven temps preparant la implementació tècnica dels esquemes per sol·licitar l'adhesió a SEPA, un cop el Principat d'Andorra fos acceptat com a membre de la zona geogràfica SEPA.

El dia 5 de març del 2019, les 5 entitats bancàries del Principat d'Andorra, Andbank, MoraBanc, Crèdit Andorrà, BancSabadell d'Andorra i Vall Banc, van passar a formar part de SEPA, seguint l'adhesió per part del Principat el dia 1 de març del 2019.

És a partir d'aquest moment que els bancs andorrans poden enviar i rebre transferències de conformitat amb els esquemes SEPA (*SEPA Credit Transfer - SCT*). A la resta d'esquemes SEPA s'hi aniran adherint progressivament, com són les domiciliacions bancàries SEPA (*SEPA Direct Debit - SDD*), i les transferències de crèdit instantànies SEPA (*SEPA Instant Credit Transfer - SCT Inst*).

Amb la inclusió d'Andorra, l'àmbit geogràfic dels esquemes SEPA s'amplia a 36 països: els 28 estats membres de la Unió Europea, Islàndia, Noruega, Liechtenstein, Suïssa, Mònaco i San Marino, Ciutat del Vaticà i el Principat d'Andorra.

7.13. Assegurances

Ja fa anys que el Principat d'Andorra va emprendre una actuació molt decidida amb l'objectiu d'aconseguir l'homologació plena del sistema financer a fi i efecte de facilitar-ne la consolidació i el desenvolupament en el nou entorn europeu i internacional del segle XXI.

En aquest context, el juny del 2017 es va aprovar la **Llei 12/2017 d'assegurances i reassegurances del Principat d'Andorra**, i el desembre el Reglament que completa la primera part del procés d'adaptació de la normativa andorrana al nou règim establert per la Unió Europea en matèria d'assegurances.

Els punts de referència d'actualització d'aquest marc jurídic són els criteris que emanen de l'Associació Internacional d'Inspectors d'Assegurances i el nou règim establert per la Unió Europea de Solvència II, regulat per la Directiva 2009/138/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 25 de novembre de 2009, així com la seva àmplia normativa de desenvolupament i

7 Monogràfics de temes rellevants

les regles que dicta l'Autoritat d'Assegurances i Pensions de Jubilació.

El nou marc jurídic parteix de la premissa d'assumir els condicionants i la trajectòria del model actual andorrà, amb les peculiaritats derivades de la dimensió limitada del sector, i introdueix uns canvis imprescindibles amb vista a garantir la transparència i la solvència del sector.

El nou marc jurídic encarrega la funció de regulació i supervisió a l'Autoritat Financera Andorrana, organisme que assumeix dita tasca a partir del gener del 2018.

7.14. BEPS

BEPS (de l'anglès *Base Erosion and Profit Shifting*, en català "Erosió de la base imposable i trasllat de beneficis") és un terme que designa les estratègies de planificació fiscal utilitzades per empreses multinacionals per traslladar els seus beneficis a països d'escassa o nul·la tributació.

L'any 2013 l'OCDE va crear el projecte BEPS, una iniciativa per combatre aquestes pràctiques d'evasió fiscal a escala internacional. Aquesta iniciativa té una constant i progressiva actualització que es canalitza mitjançant el grup de treball creat l'any 2015 per impulsar un marc inclusiu d'implementació de mesures del projecte BEPS desenvolupant normes internacionals.

El 7 de juny del 2017, Andorra va firmar el Conveni multilateral d'aplicació de les mesures relatives als convenis fiscals per prevenir l'erosió de la base imposable i el trasllat dels beneficis (MLI), que transposa a la normativa internacional més de 2.000 convenis fiscals a escala mundial. L'MLI ofereix als governs solucions concretes per lluitar contra les pràctiques fiscals nocives, la prevenció de l'abús de conveni i l'informe país per país, entre d'altres.

L'OCDE planteja la conveniència de mantenir vigents determinats tipus de règims fiscals o, si escau, de modificar-los per garantir el respecte pels requisits de substància i transparència que constitueixen l'element definidor del Projecte BEPS.

En el context del compromís d'Andorra d'adoptar un conjunt de normes mínimes i aplicar-les de manera coherent, es va procedir a modificar la Llei de l'impost sobre societats

per evitar la vigència de certs règims fiscals que podien entendre's susceptibles de generar un risc potencial d'erosió de les bases de tributació de l'impost sobre societats. El 19 d'abril de 2018 es va aprovar la **Llei 6/2018, de modificació de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats**.

El 15 de novembre de 2018 el Fòrum sobre Pràctiques Fiscals Perniciososes (FHTP) de l'OCDE va avalar aquests canvis conclouent favorablement respecte als règims fiscals especials d'Andorra i determinant que aquests han deixat de ser potencialment perjudicials.

La Unió Europea va tenir present les conclusions de l'FHTP a l'hora d'efectuar l'actualització de la seva llista de països considerats com a no cooperants en matèria fiscal. Conseqüentment, en data 5 de desembre de 2018 la UE va publicar l'exclusió d'Andorra de la llista gris de països no cooperants en matèria fiscal.

Ahora, el 19 d'octubre de 2018, Andorra va adherir-se a l'acord multilateral de l'OCDE que permet intercanviar informació país per país amb totes les autoritats competents signatàries de l'acord (jurisdiccions recíproques). Aquest acord s'emmarca dins dels compromisos adoptats amb els estàndards internacionals i amb la posada en marxa de les reformes liderades per l'OCDE en matèria BEPS.

> 8

Legislació: Marc normatiu andorrà

Marc tributari

■ Normativa internacional, estàndards i recomanacions
 ■ Acords internacionals
 ■ Normativa andorrana
 ■ Lleis en tràmit parlamentari

Text refós del 7 de febrer del 2018 de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari.

IMPOSTOS I TAXES ACTUALMENT VIGENTS

Impostos

Impost sobre societats (IS)	Tipus general 10%
Impost sobre la renda de persones físiques (IRPF)	Tipus general 10%
Impost sobre la renda de no-residents (IRNR)	Tipus general 10%
Impost general indirecte (IGI)	Tipus general 4,5%
Impost indirecte sobre la prestació de serveis d'assegurances	Tipus general 4%
Impost sobre les transmissions patrimonials (ITP)	3% comunal 1% estatal

En data 20 d'octubre de 2017 s'aprova la **Llei de règim fiscal de les operacions de reorganització empresarial** i de modificació de la Llei 95/2010, del 29 de desembre, de l'impost sobre societats; de la Llei 5/2014, del 24 d'abril, de l'impost sobre la renda de les persones físiques; de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari; de la Llei 20/2007, del 18 d'octubre, de societats anònimes i de responsabilitat limitada, i de la Llei 21/2006, del 14 de desembre, de l'impost sobre les plusvàlues en les transmissions patrimonials immobiliàries.

Taxes

Taxa sobre el registre de titulars d'activitats econòmiques

Taxa sobre el consum (règim duaner). Tipus general 0 - 3% (*)

Taxa sobre la tinença de vehicles

Taxa sobre el registre de marques

(*) Tipus impositius específics per exemple per a les begudes alcohòliques i el tabac.

Sistema fiscal comunal

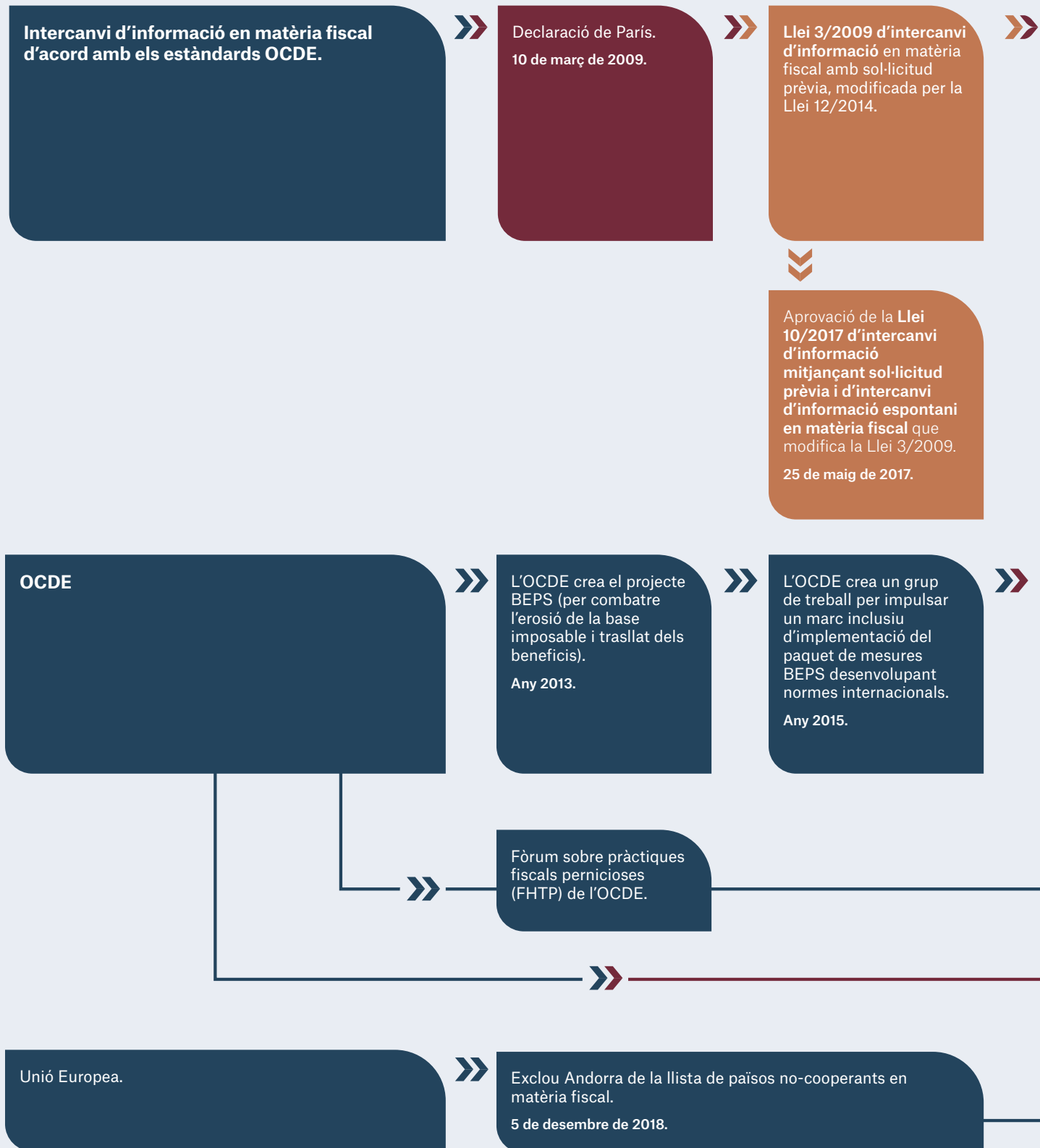
Cada Comú té la seva pròpia regulació, dins del seu ordenament tributari en vigor.

El règim fiscal que s'estableix en aquesta llei no té efectes exclusivament en el tractament de les operacions de reorganització empresarial en matèria dels tributs directes, és a dir, l'impost sobre societats, l'impost sobre la renda dels no-residents fiscals o l'impost sobre la renda de les persones físiques, sinó que és comprensiu de tots els impostos andorrans que poden meritarse en aquests tipus d'operacions.

8 Legislació

Marc fiscal

■ Normativa internacional, estàndards i recomanacions
 ■ Acords internacionals
 ■ Normativa andorrana
 ■ Lleis en tràmit parlamentari

2013
Signatura del conveni d'assistència mútua en matèria fiscal amb l'OCDE, 5 de novembre de 2013.

Es ratifica amb data 28 de juliol de 2016.

2015
Firma de l'acord multilateral d'intercanvi automàtic d'informació. (MCAA).

2016
Acord entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea relatiu a l'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal.

12 de febrer de 2016.
Entra en vigor l'1 de gener de 2017.

Llei 19/2016, del 30 de novembre, d'intercanvi automàtic d'informació en matèria fiscal.

Entra en vigor l'1 de gener de 2017.

Llei modificada en data 30 de novembre de 2017 i en data 26 de juliol de 2018.

Acords d'intercanvi d'informació signats amb 24 països, entre els quals: Espanya, França i Portugal.

Convenis de doble imposició signats amb 8 països.

Andorra s'adhereix al marc inclusiu BEPS.

14 d'octubre de 2016.

Andorra firma el Conveni multilateral d'aplicació de les mesures relatives als convenis fiscals per prevenir l'erosió de la base imposable i el trasllat dels beneficis.

7 de juny de 2017.

Aprovació de la **Llei 6/2018, del 19 d'abril**, de modificació de la Llei 95/2010, de l'impost sobre societats, amb la finalitat d'adaptar aquesta norma a les disposicions previstes pels plans d'acció del BEPS, entre els quals s'inclou la revisió dels règims fiscals especials perquè no es consideri que constitueixen competència fiscal deslleial i que permeten l'erosió de bases imposables i el trasllat artificial de beneficis.

19 d'abril de 2018.

Avala els canvis respecte als règims fiscals d'Andorra.

15 de novembre de 2018.

Andorra s'adhereix a l'acord multilateral de l'OCDE que permet intercanviar informació país per país.

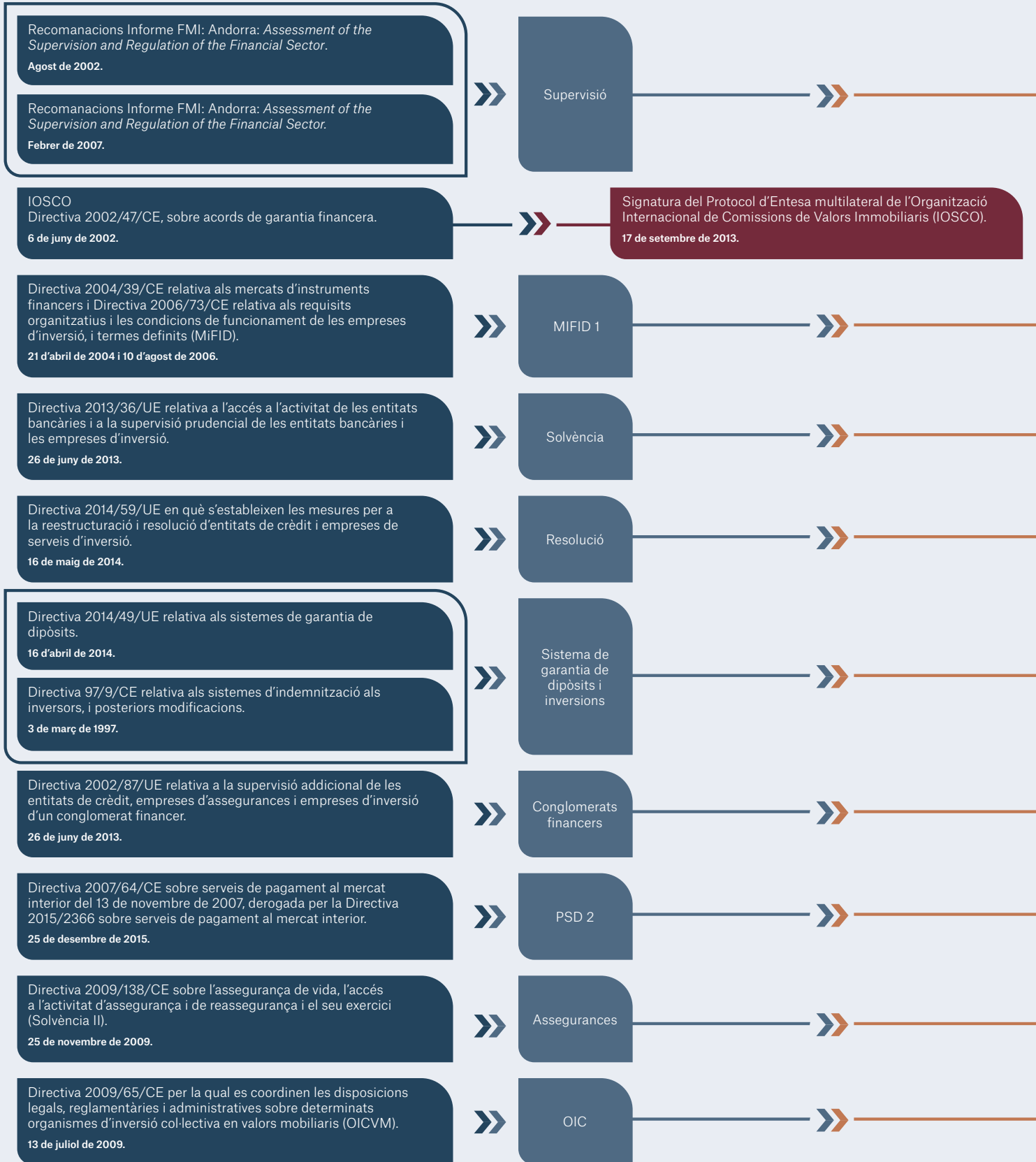
19 d'octubre de 2018.

➤ 8 Legislació

Marc financer

■ Normativa internacional, estàndards i recomanacions
 ■ Acords internacionals
 ■ Normativa andorrana
 ■ Lleis en tràmit parlamentari

Text refós de la Llei 10/2013, del 23 de maig de 2013, de l'Institut Nacional Andorrà de Finances.
24 de juliol de 2019.

Text refós de la Llei 35/2010, de 3 de juny, del règim d'autorització per a la creació de noves entitats operatives del sistema financer andorrà.
19 de febrer de 2020.

Text refós de la Llei 8/2013, del 9 de maig, sobre els requisits organitzatius i les condicions de funcionament de les entitats operatives del sistema financer, la protecció de l'inversor, l'abús de mercats i els acords de garantia financera.
19 de febrer de 2020.

Text refós de la Llei 7/2013, del 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra.
19 de febrer de 2020.

En data 22 de desembre de 2016 s'aprova el Decret d'aprovació del nou pla comptable basat en les NIIF-UE.

Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial de les entitats bancàries i les empreses d'inversió.
20 de desembre de 2018.

Llei 8/2015 de mesures urgents per implantar mecanismes de reestructuració i resolució d'entitats bancàries.
26 d'abril de 2015.

Modificació de la Llei a tràmit parlamentari.

Text refós de la Llei 20/2018, del 13 de setembre, reguladora del Fons andorrà de garantia de dipòsits i del Sistema andorrà de garantia d'inversions.
4 de març de 2020.

Llei 36/2018 de conglomerats financers.
20 de desembre de 2018.

Text refós de la Llei 8/2018 i de la Llei 27/2018 dels serveis de pagament i el diner electrònic.
6 de febrer de 2019.

Llei 12/2017 d'ordenació i supervisió d'assegurances i reassegurances del Principat d'Andorra.
22 de juny de 2017.

Llei 10/2008 de regulació dels organismes d'inversió col·lectiva de dret andorrà.
12 de juny de 2008.

8 Legislació

Marc de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners i el finançament del terrorisme

■ Normativa internacional, estàndards i recomanacions
 ■ Acords internacionals
 ■ Normativa andorrana
 ■ Lleis en tràmit parlamentari

Normativa internacional, estàndards i recomanacions

Conveni relatiu al blanqueig, al descobriment, a l'embargament i a la confiscació dels productes del crim, ratificat el 8 de novembre de 1999.

Conveni penal sobre la corrupció, fet a Estrasburg el 27 de gener de 1999, ratificat el 18 d'octubre de 2007.

Conveni internacional per a la repressió de la falsificació de moneda i Protocol, fet a Ginebra el 20 d'abril de 1929, ratificat el 22 de març de 2007.

Conveni del Consell d'Europa per a la prevenció del terrorisme, fet a Varsòvia el 16 de maig del 2005, ratificat el 6 de maig de 2008.

Conveni internacional per a la repressió del finançament del terrorisme, fet a Nova York el 9 de desembre de 1999, ratificat el 12 de juny de 2008.

Informes Avaluacions Moneyval
 1999-2002
 2002-2003
 2005-2008
 2011-2015

Setembre de 2017: aprovació de l'informe de la 5a avaluació.
 Desembre de 2018: 1r informe de progrés de la 5a avaluació.
 Desembre de 2019: 2n informe de progrés de la 5a avaluació.

Directiva 2005/60/CE relativa a la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme, de 26 d'octubre de 2005 (3a Directiva).

Directiva 2015/849 relativa a la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme, de 20 de maig de 2015 (4a Directiva).

Directiva 2006/70/CE relativa a la definició de persones políticament exposades i als criteris tècnics aplicables als procediments de diligència, d'1 d'agost de 2006.

Reglament 1781/2006 relatiu a la informació sobre els ordenants que acompanya les transferències de fons, de 15 de novembre de 2006.

Recomanacions del Grup d'Estats contra la Corrupció (GRECO).

Recomanacions del Grup d'Acció Financera (GAFI).

HOMOLOGACIÓ

» **Normativa andorrana** »

Text refós de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal. Inclou la **tipificació del delicte fiscal**.

25 d'octubre de 2017.

Text refós de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, del 10 de desembre de 1998.

25 d'octubre de 2017.

Llei 21/2019 de modificació de la Llei 14/2017 de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.

28 de novembre de 2019.

Llei de cooperació judicial internacional en matèria penal.

Reglament regulador de l'enregistrament i accés a la informació relativa als beneficiaris efectius d'entitats jurídiques.

5 de setembre de 2018.

Annex 1

Dades del sector bancari andorrà

➤ Annex 1

SECTOR BANCARI ANDORRÀ

El sector bancari andorrà està constituït per un total de cinc grups bancaris i té una experiència en aquesta activitat de més de 85 anys. Les principals àrees de negoci són la banca privada i la gestió d'actius, les assegurances i la banca comercial, tant per a particulars com per a empreses. Les entitats bancàries andorranes operen als mercats internacionals a través de les seves filials aplicant els estàndards normatius internacionals i les millors pràctiques.

És un sector clau en l'economia del país pirinenc pel seu pes dins del PIB de prop del 20% però també per les implicacions en la societat, com a agent de canvi. Es caracteritza per la seva prudència en la gestió, per una solvència per sobre de la mitjana europea per l'especificitat del negoci i del país, per la seva alta qualificació i especialització tant en banca comercial com en banca privada, i sobretot, pel seu rol dins de la societat.

**EL SECTOR BANCARI
ÉS UN DELS MOTORS DE L'ECONOMIA
ANDORRANA I HA ESTAT UN ACTOR
CLAU PER GARANTIR LA LIQUIDITAT
AL SISTEMA EN LA CRISI DE LA
COVID-19**

**EL SISTEMA FINANCER, JUNTAMENT
AMB EL D'ASSEGURANCES, REPRESENTA
APROXIMADAMENT EL 20% DEL PIB**

Aquest sector, que compta amb un personal altament qualificat i un entorn d'estabilitat política i social, en un país amb més de 700 anys d'història, tradició i dinamisme, està regulat i supervisat per l'Autoritat Financera Andorrana (AFA) i per la Unitat d'Intel·ligència Financera (UIFAND), com a òrgan independent que impulsa i coordina les mesures de lluita contra el blanqueig de diners i el finançament del terrorisme.

Model de negoci consolidat

En la darrera dècada el sistema financer andorrà ha fet front als constants canvis reguladors en la normativa internacional com

són la implementació de la regulació en temes de transparència fiscal, les mesures per a la cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de capitals i el finançament del terrorisme i en regulació bancària.

El sector bancari andorrà s'ha transformat en un model de negoci adaptat als canvis que s'han produït al mercat i a l'entorn. La tendència del sector ha estat prioritzar la inversió tecnològica, especialment en projectes de transformació digital, per donar un millor servei als nostres clients, i en l'adaptació d'equips i processos per implementar en un temps rècord la revolució reguladora que han afrontat també els bancs europeus.

La transformació digital ha estat un dels pilars fonamentals de les entitats per poder fer front amb garanties a la crisi de la COVID-19, en la qual ens hem vist immersos a escala mundial.

El 2019 ha estat el primer exercici en què les entitats presenten la ràtio de solvència segons els criteris europeus de Basilea III després de l'entrada en vigor el gener del 2019 de la Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió. Aquesta ha estat un fita clau per culminar el procés de la plena homologació del sistema financer andorrà.

La ràtio de solvència CET 1 (*phase-in*) és del 17,48% a 31 de desembre del 2019, per sobre de la mitjana dels bancs europeus (que se situa en el 14,8% segons dades EBA del 31 de desembre 2019).

**EL SECTOR BANCARI GAUDEIX
D'UNES EXCEL·LENTS RÀTIOS DE
SOLVÈNCIA I LIQUIDITAT**

La confiança en el sector bancari andorrà es veu enfortida pels darrers informes de Moneyval que destaquen la feina feta per Andorra en matèria de prevenció del blanqueig, i la consideració com a país cooperant segons l'ECOFIN.

Annex 1

Prestació de serveis amb valor afegit

La banca andorrana va tancar l'exercici 2019 amb una millora dels indicadors principals com ara el benefici, el volum dels recursos gestionats, la inversió creditícia, la rendibilitat i la ràtio de solvència i amb molt bones perspectives per al 2020. Fitch Ratings, en la seva darrera publicació del 20 d'abril va posar de manifest que les entitats bancàries andorranes estan més ben capitalitzades que en la crisi del 2011 i disposen d'una gestió més professionalitzada i amb unes polítiques de govern corporatiu alineades amb la normativa internacional. El nou model de banca està consolidat.

El conjunt dels bancs andorrans, Andbank, MoraBanc, Crèdit Andorrà, BancSabadell d'Andorra i Vall Banc han assolit a 31 de desembre de 2019 un total de 49.713 milions d'euros de recursos gestionats, una xifra que s'ha incrementat un 11% respecte del 2018, i que s'ha duplicat en la darrera dècada.

Força internacionalització

Hi ha hagut un creixement important dels beneficis agregats del 12,5% respecte de l'exercici anterior, fins als 112 milions d'euros. Tot i la conjuntura econòmica de tipus d'interès baixos, l'adaptació contínua a la normativa bancària internacional que suposa entre d'altres majors exigències de provisions, i les fortes inversions tecnològiques, els bancs han aconseguit transformar el negoci per retornar als beneficis creixents.

El sector a Andorra continua sòlid i fort amb una solvència destacada, una rendibilitat financera del 7,70% (ROE) superior a la mitjana europea que és del 5,80%, i una alta capacitat d'oferir finançament a la societat.

Tanmateix, la inesperada aparició de l'epidèmia sanitària SARS-CoV-2 (COVID-19) està fent trontollar l'economia mundial i tindrà un impacte en l'economia andorrana que encara cal analitzar.

Sostenibilitat i rendibilitat

PRINCIPALS CARACTERÍSTIQUES DEL SECTOR BANCARI ANDORRÀ

Banca internacional de proximitat: l'evolució del sector bancari s'ha estimulat mitjançant la prestació de serveis de valor afegit i la forta internacionalització, amb un creixement sostenible i rendible.

Prestació de serveis bancaris amb valor afegit: el model de negoci de la banca andorrana es basa en oferir els millors serveis de banca privada i gestió d'actius als nostres clients, com també en potenciar el dinamisme de l'economia real a través de la banca comercial enfocada als particulars i empreses. El procés de digitalització viscut per les entitats és un punt fort per oferir un producte adaptat a les necessitats digitals dels nostres clients.

Força internacionalització: l'ambiciosa estratègia de creixement i diversificació de la banca andorrana es basa en un model de banca universal, sense perdre de vista els serveis i una forta internacionalització. El sector bancari andorrà està present a Europa, Estats Units, Amèrica Llatina i l'Orient Mitjà.

Creixement sostenible i rendible: els recursos gestionats pels bancs andorrans s'han duplicat els darrers deu anys, amb un accelerament a partir de l'any 2011. Tot i aquest creixement accelerat, els bancs han mantingut unes ràtios de liquiditat i solvència saludables, característica històrica de la banca andorrana.

Annex 1

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS AGREGATS DE LA BANCA ANDORRANA

(Milers d'euros)

Actiu	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	1.724.498	11,62%	2.021.332	14,47%	(14,69%)
Actius financers mantinguts per negociar	322.915	2,18%	339.723	2,43%	(4,95%)
Actius financers no destinats a negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis en resultats	670.540	4,52%	633.087	4,53%	5,92%
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	59.020	0,40%	43.058	0,31%	37,07%
Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global	1.845.715	12,44%	1.565.745	11,21%	17,88%
Actius financers a cost amortitzat	8.681.997	58,50%	8.101.214	57,99%	7,17%
Derivats - Comptabilitat de cobertures	937	0,01%	191	0,00%	N/A
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura de risc de tipus d'interès	28.743	0,19%	26.170	0,19%	9,83%
Inversions en negocis conjunts i associades	73.339	0,49%	40.042	0,29%	83,16%
Actius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	41.825	0,28%	46.618	0,33%	(10,28%)
Actius tangibles	535.461	3,61%	342.123	2,45%	56,51%
Actius intangibles	453.961	3,06%	430.083	3,08%	5,55%
Actius per impostos	57.794	0,39%	69.056	0,49%	(16,31%)
Altres actius	207.005	1,39%	155.611	1,11%	33,03%
Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	136.946	0,92%	155.801	1,12%	(12,10%)
TOTAL ACTIU	14.840.696	100,00%	13.969.852	100,00%	6,23%
Passiu	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Passius financers mantinguts per negociar	101.619	0,68%	109.012	0,78%	(6,78%)
Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	454.444	3,06%	468.777	3,36%	(3,06%)
Passius financers a cost amortitzat	12.036.738	81,11%	11.335.673	81,14%	6,18%
Derivats - Comptabilitat de cobertures	53.147	0,36%	49.300	0,35%	7,80%
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura de risc de tipus d'interès	794	0,01%	782	0,01%	1,53%
Passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	340.994	2,30%	358.972	2,57%	(5,01%)
Provisions	79.757	0,54%	76.874	0,55%	3,75%
Passius per impostos	26.548	0,18%	28.501	0,20%	(6,85%)
Altres passius	220.222	1,48%	180.736	1,29%	21,85%
Passius inclosos en grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	-	-	352	-	-
TOTAL PASSIU	13.314.263	89,71%	12.608.980	90,26%	5,59%
Patrimoni net	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Capital	245.470	1,65%	244.780	1,75%	0,28%
Prima d'emissió	142.391	0,96%	73.441	0,53%	93,88%
Instrumentos de patrimoni emesos diferents de capital	35.000	0,24%	35.000	0,25%	-
Altre resultat global acumulat	(2.546)	(0,02%)	(9.961)	(0,07%)	(74,44%)
Guany acumulats	697.547	4,70%	566.861	4,06%	23,05%
Reserves de revaloració	2.288	0,02%	2.933	0,02%	(21,99%)
Altres reserves	285.709	1,93%	339.808	2,43%	(15,92%)
Accions pròpies (-)	(2.760)	(0,02%)	(2.746)	(0,02%)	0,51%
Resultat de l'exercici atribuïble als propietaris de la dominant	111.883	0,75%	99.559	0,71%	12,38%
Dividend a compte (-)	-	-	-	-	-
Fons propis	1.514.982	10,21%	1.349.675	9,66%	12,25%
Interessos minoritaris	11.451	0,08%	11.197	0,08%	2,27%
TOTAL PATRIMONI NET	1.526.433	10,29%	1.360.872	9,74%	12,17%
TOTAL PASSIU I PATRIMONI NET	14.840.696	100,00%	13.969.852	100,00%	6,23%

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

Annex 1

ACTIU AGREGAT

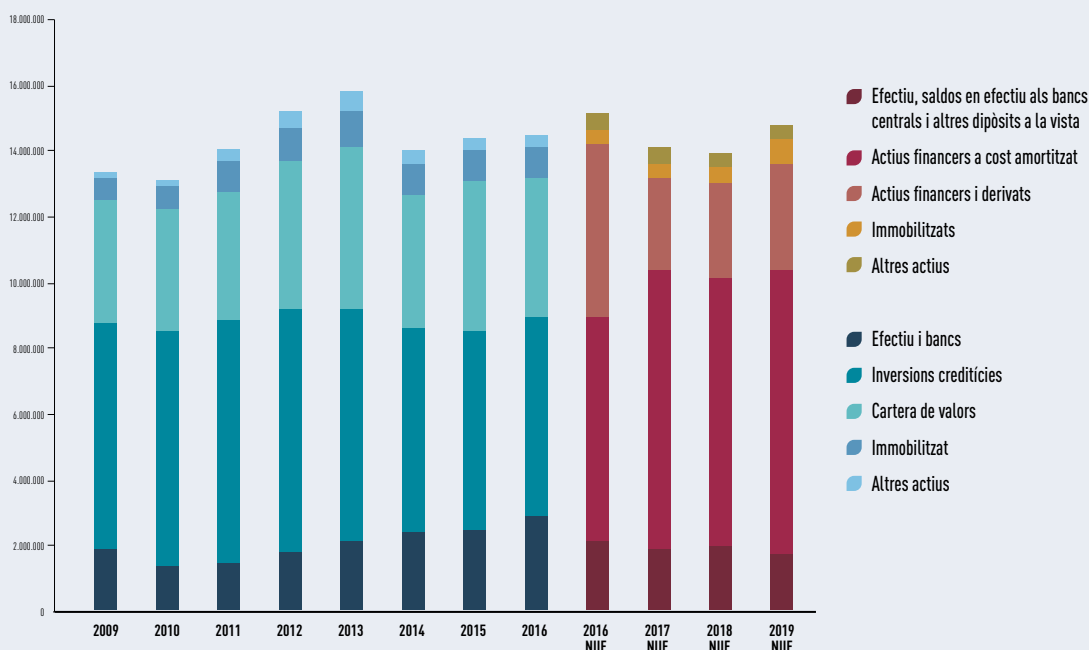
Els tres grans components de l'actiu agregat de la banca andorrana són el capítol d'“Actius financers a cost amortitzat”, que representa el 58,50% del total de l'actiu i que inclou entre d'altres la inversió creditícia, i el d'“Actius financers a valor raonable amb canvis en altre resultat global”, que representa el 12,44% del total de l'actiu. El tercer grup component és l'epígraf d'“Efectiu, saldos en efectiu als

bancs centrals i altres dipòsits a la vista” que representa l'11,62% i que inclou “Caixa i bancs centrals OCDE, AFA i intermediaris financers”.

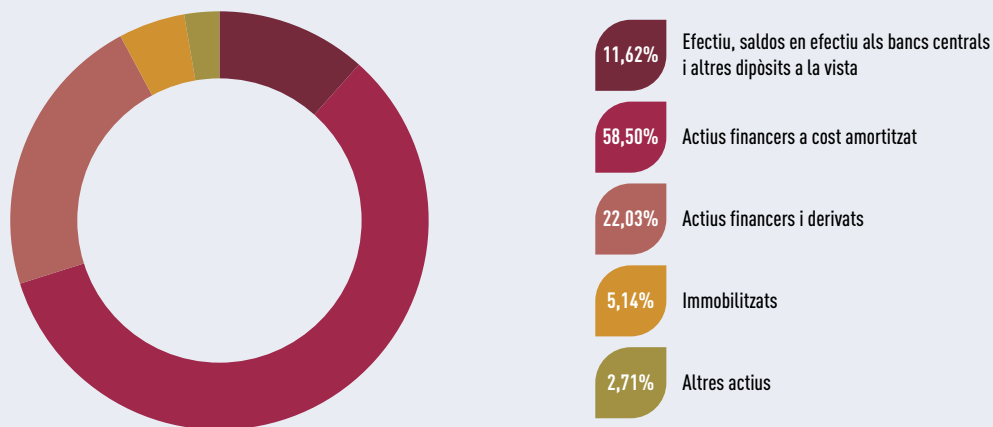
L'estructura de balanços consolidats de la banca andorrana reflecteix el tipus de negoci que desenvolupa, principalment el de banca privada i gestió d'actius. La banca comercial es desenvolupa solament en territori andorrà.

Evolució de l'actiu agregat 2009-2019

Milers d'euros

Composició de l'actiu agregat 2019

➤ **Annex 1**

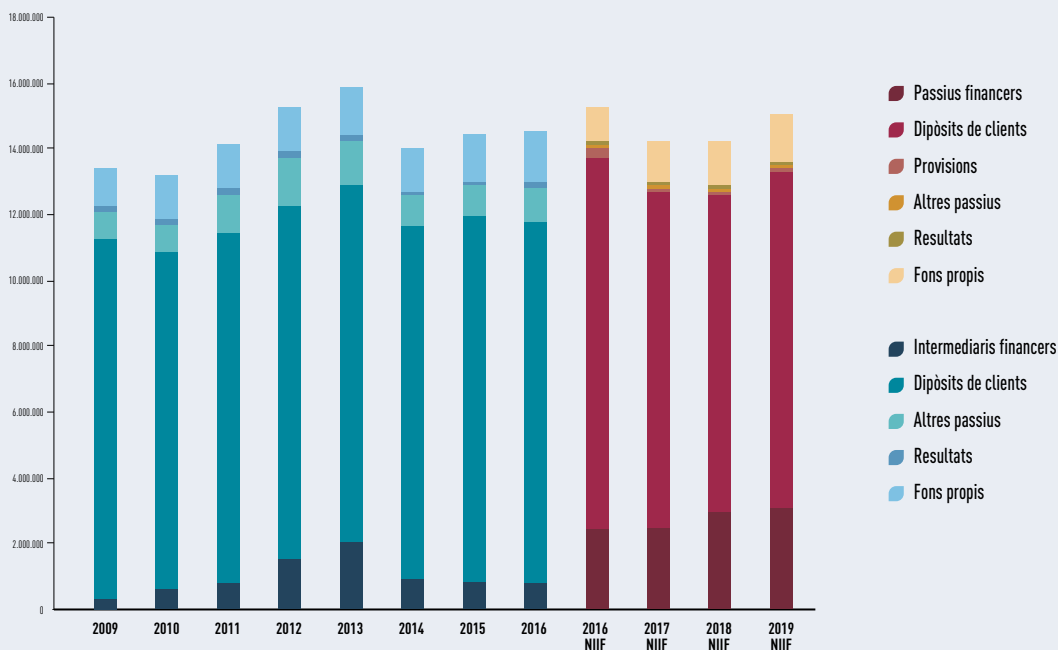
PASSIU AGREGAT

Després de la crisi econòmica mundial iniciada el 2008, els balanços de la banca andorrana s'incrementen a partir del 2010. La disminució als balanços de l'exercici 2014 s'explica per la intervenció i posterior resolució de BPA, SA durant el 2015, i per tant no es disposen dels estats financers de BPA, SA a 31 de desembre de 2014 i posteriors. L'evolució dels dipòsits de clients ha estat marcada per la variació dels tipus d'interès i en conseqüència de l'evolució dels mercats de capitals internacionals, pel canvi de model de negoci així com per la política d'expansió de les entitats bancàries.

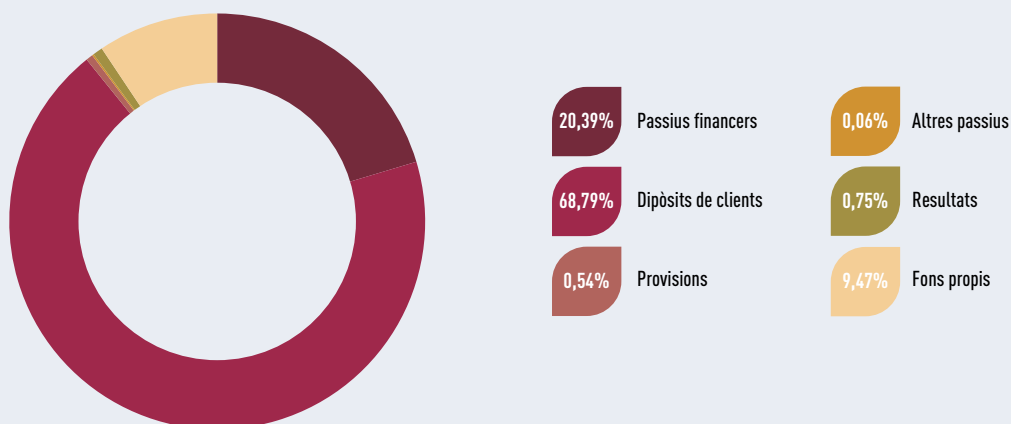
La composició del passiu agregat a tancament de l'exercici 2019 de la banca andorrana es caracteritza pel significatiu pes relatiu dels "Dipòsits de clients", els quals representen el 68,82% del passiu agregat. A 31 de desembre de 2019 el total de "dipòsits de clients" és de 10.208 milions d'euros, un 7,12% superior a l'exercici passat i estan classificats dins l'epígraf de "Passius financers a cost amortitzat". Els "Fons propis" representen el 10,21% i els "Resultats" el 0,75%.

Evolució del passiu agregat 2009-2019

Milers d'euros

Composició del passiu agregat 2019

Annex 1

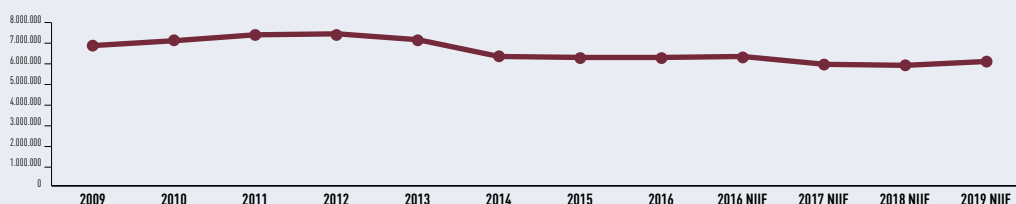
INVERSIÓ CREDITÍCIA BRUTA

L'evolució de la inversió creditícia bruta ha vingut marcada principalment pels efectes del cycle econòmic i per una prudència més accentuada en la concessió d'operacions de crèdit per part de les entitats els darrers anys.

Tot i així, la banca andorrana nota un lleuger creixement de l'economia que ve materialitzat per una creixent demanda en la inversió creditícia. La inversió creditícia global ha estat de 6.094 milions d'euros, un 3,11% més que l'exercici anterior.

Evolució de la inversió creditícia bruta agregada 2009-2019

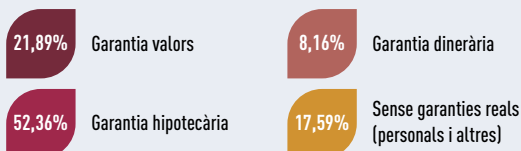
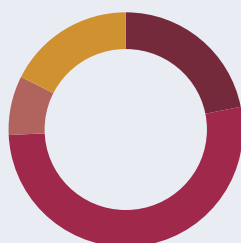
Milers d'euros

L'exposició al risc es gestiona i se segueix rigorosament basant-se en anàlisis regulars de solvència dels acreditats i del seu potencial per atendre els pagaments de les seves obligacions, adequant els límits d'exposició establerts per cada contrapart i utilitzant la constitució de

col·laterals i garanties a favor de l'obligat. Pel que respecta a les garanties, el total d'inversió creditícia concedida amb garanties reals és del 82,40%. D'aquestes, el 21,89% són garanties de valors, el 52,36% garanties hipotecàries i el 8,15% garanties dineràries.

Garanties de les inversions creditícies 2019

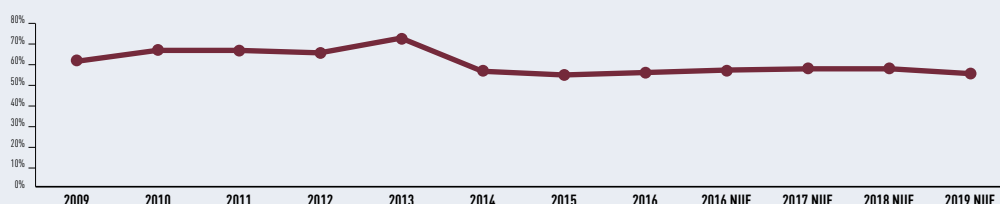
Respecte a la qualitat creditícia, les exposicions creditícies es classifiquen en funció del risc de crèdit als stages següents: l'"Stage 1" és del 77,31% per a operacions que no presenten increments significatius del risc, l'"Stage 2" és del 14,10%, per presentar increments significatius del risc, l'"Stage 3" és del 8,58% per presentar dubtes raonables sobre els seu reemborsament total. La ràtio de morositat a 31 de desembre de 2019 sense tenir en compte la cartera en *run-off* de Vall Banc seria d'un 5,32%.

Ràtio d'inversió creditícia bruta sobre el passiu de clients

La ràtio agregada d'inversió creditícia bruta sobre el passiu de clients es manté sobre el 50%, tret característic de la banca privada. Cal fer notar que la ràtio de la mitjana de bancs europeus és del 114,8%, el doble que la mitjana dels bancs andorrans, un senyal de la liquiditat de què disposen els bancs andorrans.

Evolució de la ràtio d'inversió creditícia bruta sobre el passiu de clients agregats 2009-2019

Milers d'euros

Annex 1

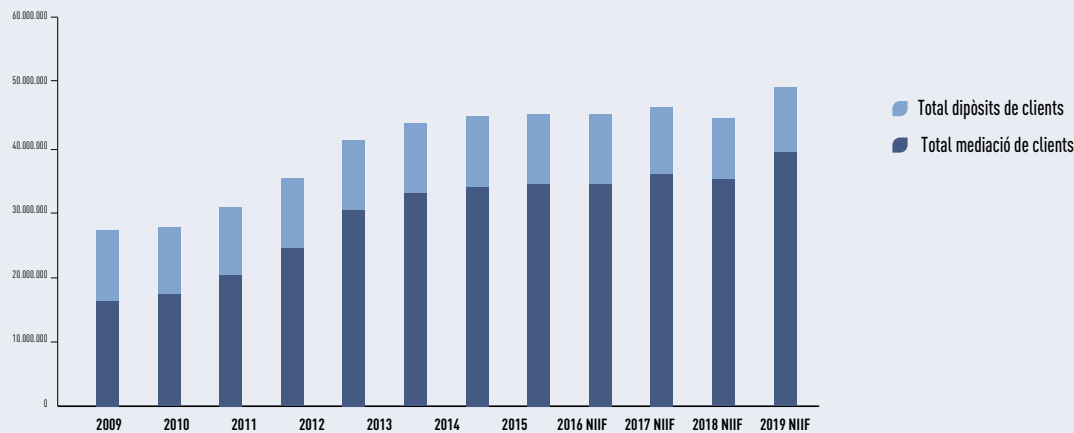
RECURSOS GESTIONATS AGREGATS

El total de recursos gestionats per part de la banca andorrana està format pels dipòsits de clients (balanç) i la mediació de clients tant custodiats com no custodiats (fora de balanç). A 31 de desembre de 2019, el total de recursos gestionats assoleix la xifra de 49.713 milions d'euros, un 11% superior a la del 2018. Els

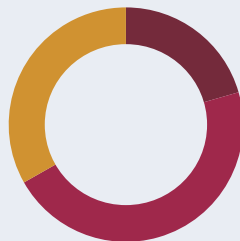
dipòsits de clients són de 10.208 milions d'euros a 31 de desembre de 2019, un 7,12% superior a l'exercici anterior i els recursos fora de balanç es veuen també incrementats en un 11,61%, mostra que l'any 2019 ha estat extraordinari quant al rendiment dels índexs borsaris i quant a la renda fixa.

Evolució dels recursos gestionats agregats 2009-2019

Milers d'euros

Recursos gestionats dins o fora de balanç 2019

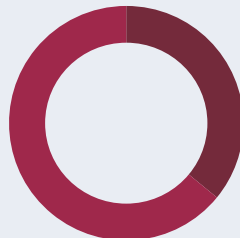

20,53% Dipòsits de clients

46,26% Mediació de clients (Comptes d'ordre)

33,21% Altres recursos gestionats

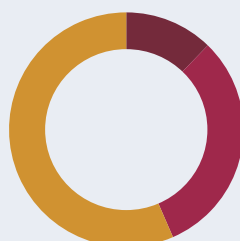
Recursos gestionats dipositats per l'entitat o per tercers 2019

35,93% Recursos custodiats / dipositats per tercers

64,07% Recursos custodiats / dipositats per l'entitat

Recursos gestionats per tipologia de clients 2019

12,24% Organismes d'inversió col·lectiva

31,23% Cartera de clients individuals gestionats mitjançant mandat

56,53% Altres clients individuals

Annex 1

COMPTES DE PÈRDUES I GUANYS CONSOLIDATS AGREGATS DE LA BANCA ANDORRANA

(Milers d'euros)	2019	2018	Var. (%) 19-18
Ingressos per interessos	174.738	179.175	(2,48%)
Despeses per interessos	(70.766)	(69.484)	1,85%
Ingressos per dividends	2.083	2.128	(2,11%)
Marge d'interessos	106.055	111.819	(5,15%)
Comissions percebudes	388.142	383.136	1,31%
Comissions pagades	(99.459)	(90.072)	10,42%
Marge bàsic	394.738	404.883	(2,51%)
Guanyos o pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats, nets	29.161	14.885	95,91%
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	209	(30)	N/A
Resultat d'operacions financeres	110.680	64.697	71,07%
Resultats d'actius i passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	-	-	-
Altres ingressos d'explotació	28.371	22.610	25,48%
Altres despeses d'explotació	(9.183)	(8.954)	2,56%
Altres ingressos i despeses d'actius i passius emparats per contractes d'assegurances o reassegurances	3.909	3.706	5,48%
Resultat d'explotació	557.885	501.796	11,18%
Despeses d'administració	(370.983)	(378.720)	(2,04%)
Despeses de personal	(224.618)	(219.563)	2,30%
Altres despeses generals d'administració	(146.365)	(159.157)	(8,04%)
Amortització	(58.002)	(35.247)	64,56%
Dotacions a provisions (net)	(6.102)	(1.717)	N/A
Deteriorament net d'actius financers no reconeguts a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanyos	1.857	17.670	(89,49%)
Deteriorament net d'inversions en negocis conjunts o associades	(300)	-	-
Deteriorament net d'actius no financers (net)	(2.237)	(589)	N/A
Fons de comerç negatiu reconegut en resultats	-	2.651	-
Participació en els guanyos o pèrdues de les inversions en dependents, negocis conjunts i associades	2.602	4.448	(41,50%)
Guanyos o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes	2.619	2.727	(3,96%)
Resultat abans d'impostos	127.339	113.019	12,67%
Impost sobre societats	(14.616)	(13.144)	11,20%
Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	112.723	99.875	12,86%
Resultat d'operacions interrompudes (net)	(213)	320	N/A
RESULTAT DE L'EXERCICI	112.510	100.195	12,29%
Del qual atribuïble als propietaris de la dominant	111.883	99.559	12,38%
Del qual atribuïble als interessos minoritaris	627	636	(1,42%)

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

Annex 1

En relació amb els resultats, la banca andorrana ha tancat l'any amb un benefici net atribuït de 112 milions d'euros, xifra que suposa un increment del 12,38% respecte de l'exercici anterior. Aquests bons resultats han estat assolits tot i la conjuntura econòmica de tipus d'interès baixos que pressionen a la baixa el marge financer, l'adaptació contínua a la normativa bancària internacional que fa incrementar els costos derivats de l'adaptació al nou marc normatiu del sector bancari europeu (veure el gràfic següent que mostra l'evolució de les despeses de transformació dels darrers 10 anys) i les fortes inversions tecnològiques que han facilitat a les entitats poder estar més a prop dels seus

clients en moments de dificultats viscudes en la recent crisi de la COVID-19.

La banca andorrana va tancar l'exercici passat amb un ROE (el rendiment que obtenen els accionistes dels fons invertits en la societat) del 7,70%, per sobre del ROE de la mitjana de la banca europea que se situa en el 5,8% segons l'EBA (*European Banking Association*).

El gràfic de l'evolució de fons propis agregats mostra l'impacte de la primera aplicació de les Normes Internacionals d'Informació Financera (en endavant NIIF) l'1 de gener de 2017, i la seva posterior recuperació a nivells d'abans de la primera aplicació de les NIIF.

El resultat agregat del sector ascendeix als

112
milions d'euros

La banca va tancar l'exercici 2019 amb un ROE de

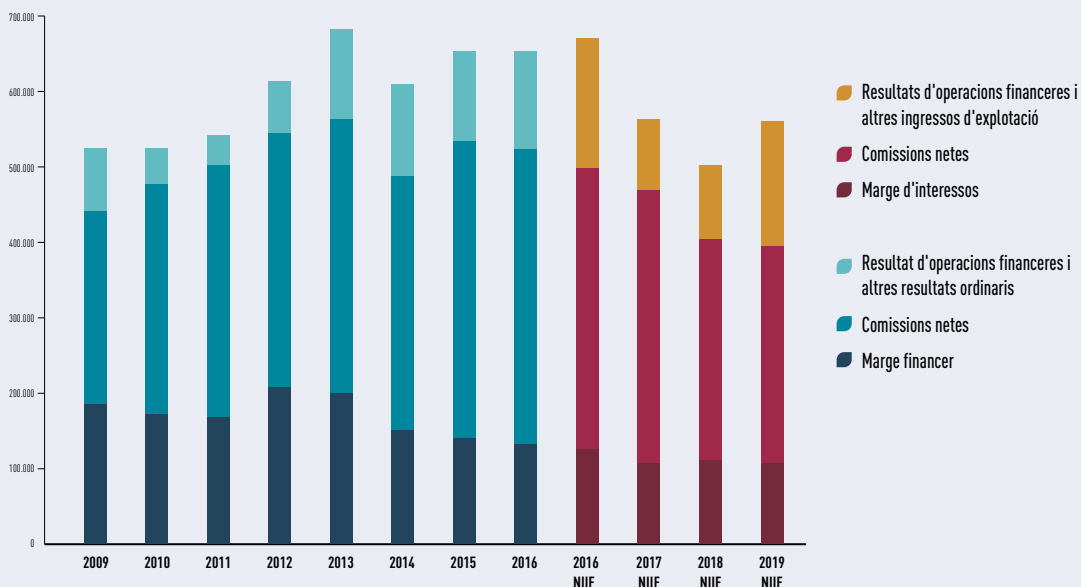
7,70%

per sobre de la mitjana de la banca europea, situada en el 5,8% segons dades de l'EBA (*European Banking Association*)

EVOLUCIÓ DEL COMPTE DE RESULTATS DEL SECTOR BANCARI A ANDORRA

Evolució del resultat d'exploatació agregat i composició 2009-2019

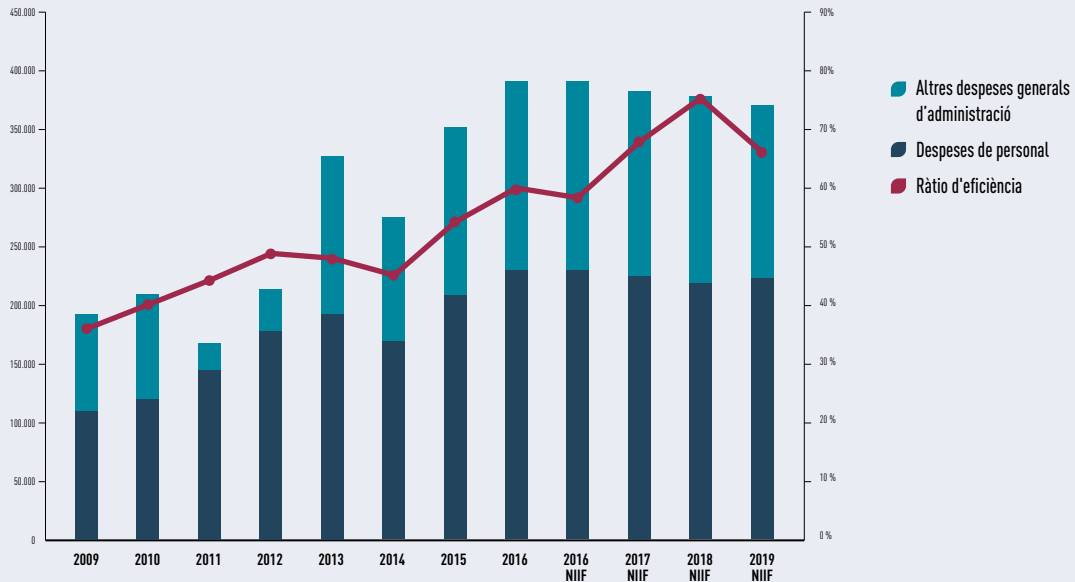
Milers d'euros

Annex 1

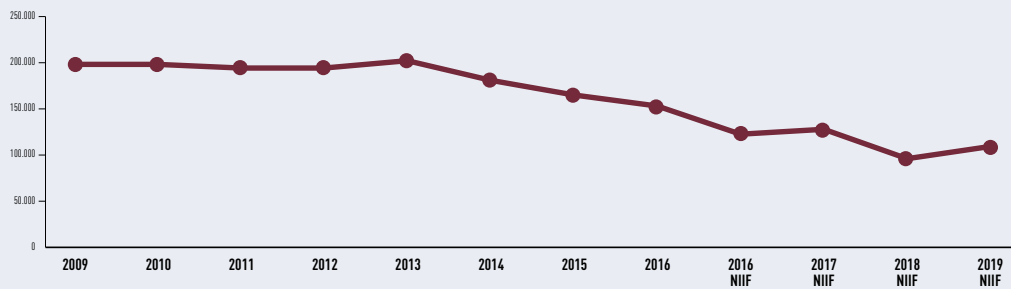
Evolució de la composició de les despeses de transformació i de la ràtio d'eficiència 2009-2019

Milers d'euros

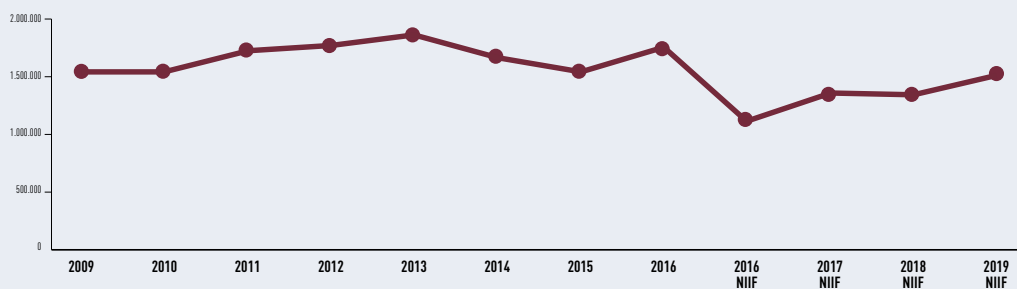
Evolució del resultat agregat 2009-2019

Milers d'euros

Evolució dels fons propis agregats 2009-2019

Milers d'euros

➤ Annex 1

SOLVÈNCIA I LIQUIDITAT

El Consell General va aprovar el 20 de desembre de 2018 la Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió que transposa a l'ordenament jurídic andorrà la Directiva europea 2013/36/UE (coneguda com a CRDIV), la qual cosa suposa un salt significatiu del marc prudencial bancari respecte de la normativa vigent fins ara, la Llei de regulació dels criteris de solvència i de liquiditat de les entitats financeres del 29 de febrer del 1996.

Entre els canvis més significatius cal destacar la distinció dels diferents elements de capital en funció de la seva capacitat d'absorbir pèrdues; uns requisits més exigents a l'hora de considerar els instruments de capital elements de fons propis; un règim de coixins de capital; l'autoavaluació del risc per a cada entitat amb diàleg amb l'AFA (Autoritat Financera Andorrana) així com la necessitat de dotar-se de capital addicional per cobrir riscos no

capturats en l'import total a l'exposició als riscos identificats en els processos de revisió i avaluació supervisora; la transparència al mercat sobre el compliment dels requisits de solvència i liquiditat per part de les entitats i, finalment, les obligacions de publicació d'informació per part de l'AFA en relació amb la regulació i la supervisió financera. La incorporació dels requisits s'anirà introduint progressivament a través de les diferents disposicions transitòries, que en alguns casos arriben fins a l'any 2023.

La ràtio de solvència CET 1 (*phase-in*) és del 17,48% a 31 de desembre del 2019, per sobre de la mitjana dels bancs europeus (14,8%). El 2019 ha estat el primer exercici en què les entitats han presentat la ràtio de solvència segons els criteris europeus de Basilea III, després de l'entrada en vigor de la Llei 35/2018 de solvència, liquiditat i supervisió prudencial d'entitats bancàries i empreses d'inversió el propassat 24 de gener de 2019.

**En tancar l'exercici 2018,
la ràtio de solvència agregada
CET1 (*phase-in*) es va situar en un**

17,48%

**per sobre de la mitjana
dels bancs europeus (14,8%).**

**En tancar l'exercici 2019,
la ràtio de liquiditat agregada
es va situar en un**

223,05%

**per sobre de la mitjana
dels bancs europeus (149,9%).**

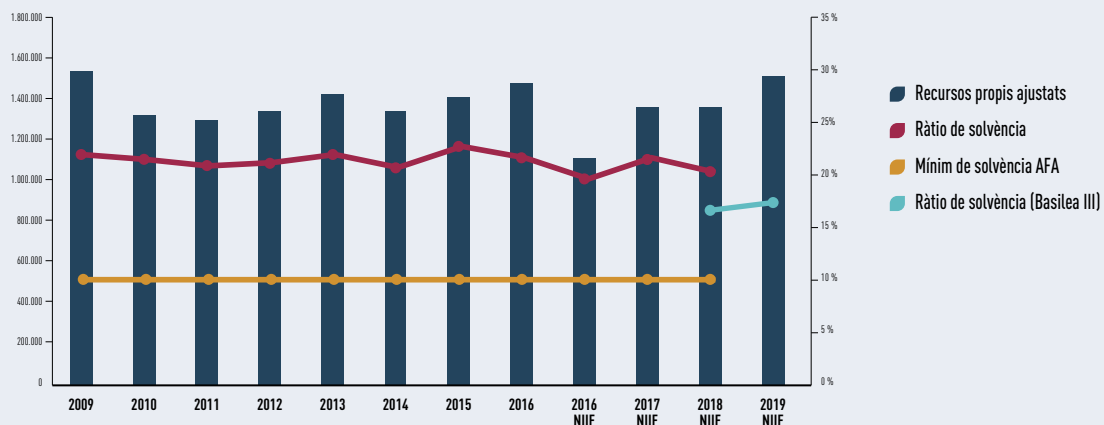
Annex 1

Solvency - Liquidity according to Basel III

	Solvency	Liquidity
	2019	2019
ANDBANK	13,61%	267,33%
GRUP MORABANC	26,03%	369,23%
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	15,13%	147,04%
BANCSABADELL D'ANDORRA	21,71%	406,90%
VALL BANC	21,10%	420,68%
RÀTIO AGREGADA	17,48%	223,05%

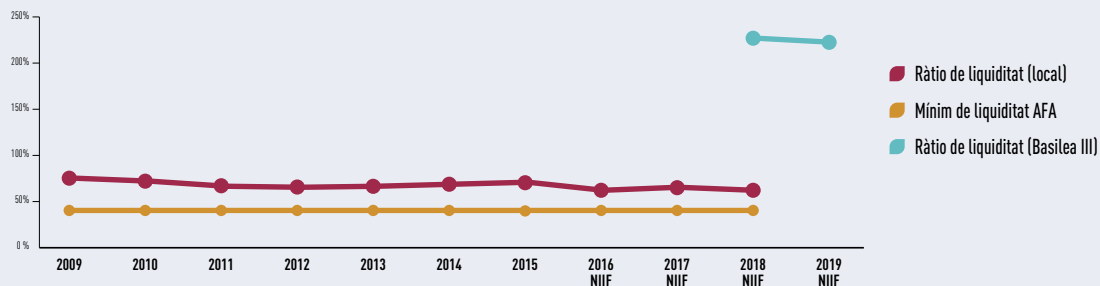
Evolució de la ràtio de solvència i dels recursos propis ajustats 2009-2019

Milers d'euros

Evolució de la ràtio de liquiditat agregada 2009-2019

Milers d'euros

El Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits i del Sistema andorrà de garantia d'inversions està regulat per la Llei 20/2018, del 13 de setembre, reguladora del Fons Andorrà de Garantia de Dipòsits i del Sistema andorrà de garantia d'inversions que transposa la Directiva 2014/49/UE relativa als sistemes de garantia de dipòsits, i la Directiva 97/9/CE relativa als

sistemes d'indemnització dels inversors, i que permet l'homologació amb la Unió Europea pel que fa a la protecció dels titulars de dipòsits a les entitats bancàries del Principat d'Andorra i d'inversions a les entitats bancàries i a les entitats financeres d'inversió del Principat d'Andorra.

Annex 1

RENDIBILITAT DELS RECURSOS PROPIS MITJANS (ROE)

	2018	2019
ANDBANK	5,38%	5,36%
GRUP MORABANC	8,60%	8,45%
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	8,43%	10,62%
BANCSABADELL D'ANDORRA	12,94%	11,38%
VALL BANC	3,83%	1,98%
RÀTIO AGREGADA	7,31%	7,70%

RENDIBILITAT DELS ACTIUS MITJANS (ROA)

	2018	2019
ANDBANK	0,61%	0,61%
GRUP MORABANC	0,88%	0,83%
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	0,67%	0,85%
BANCSABADELL D'ANDORRA	1,32%	1,20%
VALL BANC	0,27%	0,24%
RÀTIO AGREGADA	0,71%	0,76%

RÀTINGS

Un altre dels indicadors de la solvència de les entitats bancàries són els ràtings elaborats per agències especialitzades com Fitch Ratings, Moody's o Standard & Poor's.

Pel que fa al ràting sobirà del Principat d'Andorra, l'avaluació del 17 de gener de 2020 d'Standard & Poor's va reafirmar la qualificació d'Andorra a llarg i curt termini en BBB/A-2 i va mantenir la perspectiva positiva amb la qual ja va qualificar el país el juliol del 2019.

En data 24 d'abril de 2020, l'agència reafirma la qualificació d'Andorra en "BBB/A-2" i, a causa de la crisi provocada per la COVID-19, rebaixa la perspectiva de positiva a estable.

Degut a la pandèmia, i en línia amb els països veïns, l'agència preveu un fort impacte en l'economia andorrana així com en el deute

públic com a conseqüència dels ajuts impulsats des de l'Executiu.

Tot i així, remarca que la bona gestió pressupostària i fiscal que s'ha fet des del Principat d'Andorra els darrers anys permet assumir els nous reptes amb una certa posició de comoditat i l'efecte negatiu s'hauria de restringir només a l'any 2020 i els següents anys tornarien a ser de creixement sostingut.

Alhora, l'agència valora positivament els avenços fets pel Principat d'Andorra per adherir-se al Fons Monetari Internacional, així com la voluntat d'aconseguir la signatura d'un acord d'associació amb la Unió Europea i, amb ell, l'accés al mercat interior. També destaca que es mantingui com a prioritat la reforma del sistema fiscal i el sector financer per alinear-se amb els estàndards internacionals.

➤ **Annex 1**

Fitch Ratings en la seva darrera avaluació del 31 de gener de 2020 referma el ràting d'Andorra en BBB+ amb perspectiva estable. Els avaluadors també destaquen els avenços que s'estan fent des del Principat pel que fa a la negociació de l'Acord d'Associació amb la Unió Europea o el compliment dels compromisos internacionals en matèria de transparència i cooperació fiscal, com també es reflecteix en la darrera avaluació del Moneyval.

En la seva darrera avaluació del 20 d'abril, Fitch situa el ràting d'Andbank en BBB i del Grup MoraBanc i del Grup Crèdit Andorrà en BBB-. L'agència ha posat de manifest que les entitats bancàries andorranes estan més ben capitalitzades que en la crisi del 2011 i disposen d'una gestió més professionalitzada i amb unes polítiques de govern corporatiu alineades amb la normativa internacional.

	Ràtings		Agència
	Llarg termini	Curt termini	
ANDBANK	BBB	F3	Fitch Ratings
GRUP MORABANC	BBB-	F3	Fitch Ratings
GRUP CRÈDIT ANDORRÀ	BBB-	F3	Fitch Ratings
BANCSABADELL D'ANDORRA (*)	-	-	-
VALL BANC	-	-	-

(*) Participat al 51% per Banc Sabadell.
Informe de Fitch Ratings el 20 d'abril de 2020.

Annex 1

Dades del sector bancari andorrà
Grups bancaris andorrans

ANDBANK /
Private Bankers

ANDORRA BANC AGRÍCOL REIG, SA

📍 Ed. Centre de Negoci
C/ Manuel Cerqueda i Escaler, 4-6
AD700 Escaldes-Engordany
(Principat d'Andorra)

☎ +376 873333

@ info@andbank.com

www.andbank.com

President honorari	Sr. Òscar Ribas Reig
President	Sr. Manel Cerqueda Donadeu
Vicepresident	Sr. Oriol Ribas Duró
Director general	Sr. Ricard Tubau Roca
Director general adjunt de tresoreria i mercats capitals	Sr. Santiago Mora Torres
Director general adjunt d'intervenció i control	Sr. Josep X. Casanovas Arasa

A 31 de desembre del 2019.

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

Actiu	(Milers d'euros)				
	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	1.058.885	23,15%	1.433.393	32,26%	(26,13%)
Actius financers mantinguts per negociar	174.198	3,81%	201.326	4,53%	(13,47%)
Actius financers no destinats a negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis a resultats	10.073	0,22%	56.655	1,28%	(82,22%)
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	-	-	-	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	514.318	11,24%	418.702	9,42%	22,84%
Actius financers a cost amortitzat	2.185.554	47,78%	1.880.725	42,33%	16,21%
Derivats - Comptabilitat de cobertures	822	0,02%	-	-	-
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura de risc de tipus d'interès	4.609	0,10%	3.809	0,09%	21,00%
Inversions en negocis conjunts i associades	2.862	0,06%	2.978	0,07%	(3,90%)
Actius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	4.520	0,10%	6.863	0,15%	(34,14%)
Actius tangibles	146.987	3,21%	30.989	0,70%	N/A
Actius intangibles	293.510	6,42%	268.171	6,04%	9,45%
Actius per impostos	27.499	0,60%	31.764	0,71%	(13,43%)
Altres actius	126.002	2,75%	74.316	1,67%	69,55%
Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	24.674	0,54%	33.295	0,75%	(25,89%)
TOTAL ACTIU	4.574.513	100,00%	4.442.986	100,00%	2,96%

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

Annex 1

Font: Informe anual entitat bancària

ANDBANK /
 Private Bankers

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

(Milers d'euros)

Passiu	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Passius financers mantinguts per negociar	53.663	1,17%	66.227	1,49%	(18,97%)
Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	-	-	-	-	-
Passius financers a cost amortitzat	3.858.847	84,36%	3.727.811	83,90%	3,52%
Derivats - Comptabilitat de cobertures	5.224	0,11%	7.322	0,16%	(28,65%)
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura de risc de tipus d'interès	-	-	-	-	-
Passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	4.520	0,10%	6.863	0,15%	(34,14%)
Provisions	22.740	0,50%	17.479	0,39%	30,10%
Passius per impostos	14.632	0,32%	18.485	0,42%	(20,84%)
Altres passius	77.728	1,70%	82.155	1,85%	(5,39%)
Passius inclosos en grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	-	-	-	-	-
TOTAL PASSIU	4.037.354	88,26%	3.926.342	88,37%	2,83%

(Milers d'euros)

Patrimoni net	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Capital	78.842	1,72%	78.842	1,77%	-
Prima d'emissió	73.441	1,61%	73.441	1,65%	-
Instruments de patrimoni emesos diferents de capital	35.000	0,77%	35.000	0,79%	-
Altre resultat global acumulat	(2.713)	(0,06%)	(8.334)	(0,19%)	(67,45%)
Guany acumulats	427.156	9,34%	411.782	9,27%	3,73%
Reserves de revaloració	-	-	645	0,01%	-
Altres reserves	(101.496)	(2,22%)	(100.982)	(2,27%)	0,51%
Accions pròpies (-)	(1.927)	(0,04%)	(1.927)	(0,04%)	-
Resultat de l'exercici atribuïble als propietaris de la dominant	28.040	0,61%	27.078	0,61%	3,55%
Dividend a compte (-)	-	-	-	-	-
Fons propis	536.343	11,72%	515.545	11,60%	4,03%
Interessos minoritaris	816	0,02%	1.099	0,02%	(25,75%)
TOTAL PATRIMONI NET	537.159	11,74%	516.644	11,63%	3,97%
TOTAL PASSIU I PATRIMONI NET	4.574.513	100,00%	4.442.986	100,00%	2,96%

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

COMPTES DE PÈRDUES I GUANYS CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

	(Milers d'euros)		
	2019	2018	Var. (%) 19-18
Ingressos per interessos	49.278	50.711	(2,83%)
Despeses per interessos	(31.477)	(27.248)	15,52%
Ingressos per dividends	169	592	(71,45%)
Marge d'interessos	17.970	24.055	(25,30%)
Comissions percebudes	175.100	162.847	7,52%
Comissions pagades	(47.691)	(43.469)	9,71%
Marge bàsic	145.379	143.433	1,36%
Guanyos o pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats, nets	17.161	(26)	N/A
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	-	-	-
Resultat d'operacions financeres	44.789	43.330	3,37%
Resultats d'actius i passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	-	-	-
Altres ingressos d'explotació	5.776	6.066	(4,78%)
Altres despeses d'explotació	(5.207)	(3.854)	35,11%
Altres ingressos i despeses d'actius i passius emparats per contractes d'assegurances o reassegurances	-	-	-
Resultat d'explotació (net)	207.898	188.949	10,03%
Despeses d'administració	(150.445)	(154.776)	(2,80%)
Despeses de personal	(102.973)	(96.661)	6,53%
Altres despeses generals d'administració	(47.472)	(58.115)	(18,31%)
Amortització	(23.748)	(9.960)	N/A
Dotacions a provisions (net)	(3.479)	1.610	N/A
Deteriorament net d'actius financers no reconeguts a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanyos	1.441	5.931	(75,70%)
Deteriorament net d'inversions en negocis conjunts o associades	(300)	-	-
Deteriorament net d'actius no financers (net)	(73)	(311)	(76,53%)
Fons de comerç negatiu reconegut en resultats	-	19	-
Participació en els guanyos o pèrdues de les inversions en dependents, negocis conjunts i associades	292	223	30,94%
Guanyos o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes	1.595	2.354	(32,24%)
Resultat abans d'impostos	33.181	34.039	(2,52%)
Impost sobre societats	(5.143)	(6.678)	(22,99%)
Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	28.038	27.361	2,47%
Resultat d'operacions interrompudes (net)	-	-	-
RESULTAT DE L'EXERCICI	28.038	27.361	2,47%
Del qual atribuïble als propietaris de la dominant	28.040	27.078	3,55%
Del qual atribuïble als interessos minoritaris	(2)	283	N/A

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

Annex 1

Dades del sector bancari andorrà
Grups bancaris andorrans

MORA BANC GRUP, SA

 Av. Meritxell, 96
AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra)

 +376 884488

 comunicacio@morabanc.ad

www.morabanc.ad

President Sr. Pedro González Grau

Director general Sr. Lluís Alsina Álvarez

MORA BANC, SAU

 Plaça Coprínceps, 2
AD700 Escaldes-Engordany
(Principat d'Andorra)

 +376 884488

 comunicacio@morabanc.ad

www.morabanc.ad

President Sr. Pedro González Grau

Director general Sr. Lluís Alsina Álvarez

A 31 de desembre del 2019.

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

(Milers d'euros)

Actiu	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	17.763	0,58%	17.648	0,63%	0,65%
Actius financers mantinguts per negociar	93.195	3,05%	63.512	2,28%	46,74%
Actius financers no destinats a negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis a resultats	379.393	12,40%	357.988	12,84%	5,98%
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	-	-	-	-	-
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	651.443	21,29%	622.398	22,32%	4,67%
Actius financers a cost amortitzat	1.746.815	57,09%	1.559.166	55,92%	12,04%
Derivats - Comptabilitat de cobertures	2	-	191	0,01%	(98,95%)
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura de risc de tipus d'interès	2.168	0,07%	559	0,02%	N/A
Inversions en negocis conjunts i associades	4.720	0,15%	1	-	N/A
Actius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	37.304	1,22%	36.324	1,30%	2,70%
Actius tangibles	102.899	3,36%	103.240	3,70%	(0,33%)
Actius intangibles	13.505	0,44%	13.173	0,47%	2,52%
Actius per impostos	4.466	0,15%	7.667	0,28%	(41,75%)
Altres actius	4.925	0,16%	4.541	0,16%	8,46%
Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	1.146	0,04%	1.562	0,06%	(26,63%)
TOTAL ACTIU	3.059.744	100,00%	2.787.970	100,00%	9,75%

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

Annex 1

Font: Informe anual entitat bancària

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

(Milers d'euros)

Passiu	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Passius financers mantinguts per negociar	30.708	1,00%	31.282	1,12%	(1,83%)
Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	360.603	11,79%	358.891	12,87%	0,48%
Passius financers a cost amortitzat	2.220.271	72,56%	1.972.271	70,74%	12,57%
Derivats - Comptabilitat de cobertures	10.661	0,35%	6.699	0,24%	59,14%
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura de risc de tipus d'interès	794	0,03%	782	0,03%	1,53%
Passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	84.659	2,77%	86.459	3,10%	(2,08%)
Provisions	24.208	0,79%	25.185	0,90%	(3,88%)
Passius per impostos	3.864	0,13%	3.571	0,13%	8,20%
Altres passius	17.112	0,56%	16.243	0,58%	5,35%
Passius inclosos en grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	-	-	-	-	-
TOTAL PASSIU	2.752.880	89,97%	2.501.383	89,72%	10,05%

(Milers d'euros)

Patrimoni net	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Capital	42.407	1,39%	42.407	1,52%	-
Prima d'emissió	-	-	-	-	-
Instruments de patrimoni emesos diferents de capital	-	-	-	-	-
Altre resultat global acumulat	(1.016)	(0,03%)	(3.227)	(0,12%)	(68,52%)
Guanys acumulats	268.217	8,77%	155.079	5,56%	72,96%
Reserves de revaloració	-	-	-	-	-
Altres reserves	(27.876)	(0,91%)	68.275	2,45%	N/A
Accions pròpies (-)	-	-	-	-	-
Resultat de l'exercici atribuïble als propietaris de la dominant	25.136	0,82%	24.057	0,86%	4,49%
Dividend a compte (-)	-	-	-	-	-
Fons propis	306.868	10,03%	286.591	10,28%	7,08%
Interessos minoritaris	(4)	-	(4)	-	-
TOTAL PATRIMONI NET	306.864	10,03%	286.587	10,28%	7,08%
TOTAL PASSIU I PATRIMONI NET	3.059.744	100,00%	2.787.970	100,00%	9,75%

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

COMPTES DE PÈRDUES I GUANYS CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

	(Milers d'euros)		
	2019	2018	Var. (%) 19-18
Ingressos per interessos	34.865	35.711	(2,37%)
Despeses per interessos	(7.957)	(10.356)	(23,17%)
Ingressos per dividends	1.460	623	N/A
Marge d'interessos	28.368	25.978	9,20%
Comissions percebudes	64.653	61.658	4,86%
Comissions pagades	(13.570)	(11.389)	19,15%
Marge bàsic	79.451	76.247	4,20%
Guanyos o pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats, nets	-	-	-
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	209	(30)	N/A
Resultat d'operacions financeres	7.352	7.883	(6,74%)
Resultats d'actius i passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	-	-	-
Altres ingressos d'explotació	5.504	5.182	6,21%
Altres despeses d'explotació	(622)	(366)	69,95%
Altres ingressos i despeses d'actius i passius emparats per contractes d'assegurances o reassegurances	-	-	-
Resultat d'explotació (net)	91.894	88.916	3,35%
Despeses d'administració	(55.136)	(55.903)	(1,37%)
Despeses de personal	(30.208)	(32.256)	(6,35%)
Altres despeses generals d'administració	(24.928)	(23.647)	5,42%
Amortització	(5.842)	(5.638)	3,62%
Dotacions a provisions (net)	(2.539)	(1.868)	35,92%
Deteriorament net d'actius financers no reconeguts a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanyos	(506)	238	N/A
Deteriorament net d'inversions en negocis conjunts o associades	-	-	-
Deteriorament net d'actius no financers (net)	-	(117)	-
Fons de comerç negatiu reconegut en resultats	-	-	-
Participació en els guanyos o pèrdues de les inversions en dependents, negocis conjunts i associades	-	142	-
Guanyos o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes	(896)	60	N/A
Resultat abans d'impostos	26.975	25.830	4,43%
Impost sobre societats	(1.839)	(1.773)	3,72%
Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	25.136	24.057	4,49%
Resultat d'operacions interrompudes (net)	-	-	-
RESULTAT DE L'EXERCICI	25.136	24.057	4,49%
Del qual atribuïble als propietaris de la dominant	25.136	24.057	4,49%
Del qual atribuïble als interessos minoritaris	-	-	-

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

Annex 1

Dades del sector bancari andorrà
Grups bancaris andorrans

GRUP CRÈDIT ANDORRÀ

📍 Av. Meritxell, 80
AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra)

☎ +376 888888

@ info@creditandorra.ad

www.creditandorragroup.com

President	Sr. Antoni Pintat Mas
Vicepresident	Sr. Jaume Casal Mor
Conseller executiu i director general	Sr. Xavier Cornella Castel

A 31 de desembre del 2019.

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

(Milers d'euros)

Actiu	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	303.009	5,77%	343.553	6,63%	(11,80%)
Actius financers mantinguts per negociar	30.047	0,57%	12.560	0,24%	N/A
Actius financers no destinats a negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis a resultats	188.299	3,58%	185.903	3,59%	1,29%
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	-	-	1.865	0,04%	-
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	330.785	6,29%	365.996	7,06%	(9,62%)
Actius financers a cost amortitzat	3.832.281	72,93%	3.764.342	72,64%	1,80%
Derivats - Comptabilitat de cobertures	-	-	-	-	-
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura de risc de tipus d'interès	21.890	0,42%	21.711	0,42%	0,82%
Inversions en negocis conjunts i associades	65.703	1,25%	37.046	0,71%	77,36%
Actius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	1	-	3.431	0,07%	(99,97%)
Actius tangibles	183.686	3,50%	122.832	2,37%	49,54%
Actius intangibles	122.624	2,33%	129.837	2,51%	(5,56%)
Actius per impostos	24.929	0,47%	28.219	0,54%	(11,66%)
Altres actius	45.628	0,87%	52.908	1,02%	(13,76%)
Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	106.151	2,02%	112.028	2,16%	(5,25%)
TOTAL ACTIU	5.255.033	100,00%	5.182.231	100,00%	1,40%

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

Annex 1

Font: Informe anual entitat bancària

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

(Milers d'euros)

Passiu	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Passius financers mantinguts per negociar	16.107	0,31%	10.405	0,20%	54,80%
Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	49.331	0,94%	71.411	1,38%	(30,92%)
Passius financers a cost amortitzat	4.307.293	81,97%	4.282.232	82,63%	0,59%
Derivats - Comptabilitat de cobertures	37.190	0,71%	35.194	0,68%	5,67%
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura de risc de tipus d'interès	-	-	-	-	-
Passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	251.815	4,79%	265.650	5,13%	(5,21%)
Provisions	28.563	0,54%	31.299	0,60%	(8,74%)
Passius per impostos	5.355	0,10%	3.085	0,06%	73,58%
Altres passius	89.714	1,71%	57.587	1,11%	55,79%
Passius inclosos en grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	-	-	-	-	-
TOTAL PASSIU	4.785.368	91,06%	4.756.863	91,79%	0,60%

(Milers d'euros)

Patrimoni net	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Capital	63.102	1,20%	63.462	1,22%	(0,57%)
Prima d'emissió	-	-	-	-	-
Instruments de patrimoni emesos diferents de capital	-	-	-	-	-
Altre resultat global acumulat	2.678	0,05%	4.222	0,08%	(36,57%)
Guanys acumulats	-	-	-	-	-
Reserves de revaloració	-	-	-	-	-
Altres reserves	347.002	6,60%	311.581	6,01%	11,37%
Accions pròpies (-)	-	-	-	-	-
Resultat de l'exercici atribuïble als propietaris de la dominant	46.244	0,88%	36.001	0,69%	28,45%
Dividend a compte (-)	-	-	-	-	-
Fons propis	459.026	8,73%	415.266	8,01%	10,54%
Interessos minoritaris	10.639	0,20%	10.102	0,19%	5,32%
TOTAL PATRIMONI NET	469.665	8,94%	425.368	8,21%	10,41%
TOTAL PASSIU I PATRIMONI NET	5.255.033	100,00%	5.182.231	100,00%	1,40%

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

COMPTES DE PÈRDUES I GUANYES CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

(Milers d'euros)

	2019	2018	Var. (%) 19-18
Ingressos per interessos	70.082	72.932	(3,91%)
Despeses per interessos	(26.854)	(26.447)	1,54%
Ingressos per dividends	302	704	(57,10%)
Marge d'interessos	43.530	47.189	(7,75%)
Comissions percebudes	112.671	124.376	(9,41%)
Comissions pagades	(32.849)	(31.081)	5,69%
Marge bàsic	123.352	140.484	(12,19%)
Guanyos o pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats, nets	11.040	14.046	(21,40%)
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	-	-	-
Resultat d'operacions financeres	49.684	8.288	N/A
Resultats d'actius i passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	-	-	-
Altres ingressos d'explotació	15.622	9.638	62,09%
Altres despeses d'explotació	(2.648)	(3.611)	(26,67%)
Altres ingressos i despeses d'actius i passius emparats per contractes d'assegurances o reassegurances	3.909	3.706	5,48%
Resultat d'explotació (net)	200.959	172.551	16,46%
Despeses d'administració	(124.941)	(123.583)	1,10%
Despeses de personal	(70.952)	(69.351)	2,31%
Altres despeses generals d'administració	(53.989)	(54.232)	(0,45%)
Amortització	(22.222)	(15.323)	45,02%
Dotacions a provisions (net)	430	(2.760)	N/A
Deteriorament net d'actius financers no reconeguts a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanyos	(1.082)	1.724	N/A
Deteriorament net d'inversions en negocis conjunts o associades	-	-	-
Deteriorament net d'actius no financers (net)	(2.164)	(161)	N/A
Fons de comerç negatiu reconegut en resultats	-	2.632	-
Participació en els guanyos o pèrdues de les inversions en dependents, negocis conjunts i associades	2.297	4.098	(43,95%)
Guanyos o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes	655	(126)	N/A
Resultat abans d'impostos	53.932	39.052	38,10%
Impost sobre societats	(6.846)	(2.698)	N/A
Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	47.086	36.354	29,52%
Resultat d'operacions interrompudes (net)	(213)	-	-
RESULTAT DE L'EXERCICI	46.873	36.354	28,93%
Del qual atribuïble als propietaris de la dominant	46.244	36.001	28,45%
Del qual atribuïble als interessos minoritaris	629	353	78,19%

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

Annex 1

Dades del sector bancari andorrà
Grups bancaris andorrans

BancSabadell
d'Andorra

BANCSABADELL D'ANDORRA, SA

 Av. del Fener, 7
AD500 Andorra la Vella
(Principat d'Andorra)

 +376 735600

 bsa@bsa.ad

www.bsa.ad

President	Sr. Miquel Alabern Comas
------------------	--------------------------

Conseller - Director general	Sr. Josep Segura Solà
-------------------------------------	-----------------------

A 31 de desembre del 2019.

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

(Milers d'euros)

Actiu	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	64.658	7,12%	63.939	8,06%	1,12%
Actius financers mantinguts per negociar	25.475	2,80%	62.325	7,85%	(59,13%)
Actius financers no destinats a negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis a resultats	49.173	5,41%	4.423	0,56%	N/A
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	44.496	4,90%	38.469	4,85%	15,67%
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	81.718	9,00%	70.587	8,89%	15,77%
Actius financers a cost amortitzat	594.314	65,43%	506.939	63,88%	17,24%
Derivats - Comptabilitat de cobertures	113	0,01%	-	-	-
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura de risc de tipus d'interès	76	0,01%	91	0,01%	(16,48%)
Inversions en negocis conjunts i associades	37	-	-	-	-
Actius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	-	-	-	-	-
Actius tangibles	26.374	2,90%	25.438	3,21%	3,68%
Actius intangibles	406	0,04%	221	0,03%	83,71%
Actius per impostos	279	0,03%	510	0,06%	(45,29%)
Altres actius	16.998	1,87%	11.800	1,49%	44,05%
Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	4.194	0,46%	8.824	1,11%	(52,47%)
TOTAL ACTIU	908.311	100,00%	793.564	100,00%	14,46%

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

Annex 1

Font: Informe anual entitat bancària

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

(Milers d'euros)

Passiu	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Passius financers mantinguts per negociar	988	0,11%	1.098	0,14%	(10,02%)
Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	44.510	4,90%	38.475	4,85%	15,69%
Passius financers a cost amortitzat	755.674	83,20%	660.067	83,18%	14,48%
Derivats - Comptabilitat de cobertures	72	0,01%	85	0,01%	(15,29%)
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura de risc de tipus d'interès	-	-	-	-	-
Passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	-	-	-	-	-
Provisions	1.634	0,18%	1.171	0,15%	39,54%
Passius per impostos	991	0,11%	820	0,10%	20,85%
Altres passius	13.281	1,46%	9.100	1,15%	45,95%
Passius inclosos en grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	-	-	-	-	-
TOTAL PASSIU	817.150	89,96%	710.817	89,57%	14,96%

(Milers d'euros)

Patrimoni net	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Capital	30.069	3,31%	30.069	3,79%	-
Prima d'emissió	-	-	-	-	-
Instruments de patrimoni emesos diferents de capital	-	-	-	-	-
Altre resultat global acumulat	668	0,07%	(489)	(0,06%)	N/A
Guany acumulats	-	-	-	-	-
Reserves de revaloració	2.288	0,25%	2.288	0,29%	-
Altres reserves	48.594	5,35%	41.449	5,22%	17,24%
Accions pròpies (-)	(833)	(0,09%)	(819)	(0,10%)	1,71%
Resultat de l'exercici atribuïble als propietaris de la dominant	10.375	1,14%	10.249	1,29%	1,23%
Dividend a compte (-)	-	-	-	-	-
Fons propis	91.161	10,04%	82.747	10,43%	10,17%
Interessos minoritaris	-	-	-	-	-
TOTAL PATRIMONI NET	91.161	10,04%	82.747	10,43%	10,17%
TOTAL PASSIU I PATRIMONI NET	908.311	100,00%	793.564	100,00%	14,46%

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

COMPTES DE PÈRDUES I GUANYS CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

(Milers d'euros)

	2019	2018	Var. (%) 19-18
Ingressos per interessos	12.491	12.477	0,11%
Despeses per interessos	(1.548)	(1.663)	(6,92%)
Ingressos per dividends	36	31	16,13%
Marge d'interessos	10.979	10.845	1,24%
Comissions percebudes	12.433	11.975	3,82%
Comissions pagades	(2.674)	(2.309)	15,81%
Marge bàsic	20.738	20.511	1,11%
Guanyos o pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats, nets	342	689	(50,36%)
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	-	-	-
Resultat d'operacions financeres	2.942	1.385	N/A
Resultats d'actius i passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	-	-	-
Altres ingressos d'explotació	557	614	(9,28%)
Altres despeses d'explotació	(684)	(516)	32,56%
Altres ingressos i despeses d'actius i passius emparats per contractes d'assegurances o reassegurances	-	-	-
Resultat d'explotació (net)	23.895	22.682	5,35%
Despeses d'administració	(12.936)	(12.717)	1,72%
Despeses de personal	(7.107)	(7.473)	(4,90%)
Altres despeses generals d'administració	(5.829)	(5.244)	11,16%
Amortització	(1.220)	(1.013)	20,43%
Dotacions a provisions (net)	(561)	22	N/A
Deteriorament net d'actius financers no reconeguts a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanyos	601	1.466	(59,00%)
Deteriorament net d'inversions en negocis conjunts o associades	-	-	-
Deteriorament net d'actius no financers (net)	-	-	-
Fons de comerç negatiu reconegut en resultats	-	-	-
Participació en els guanyos o pèrdues de les inversions en dependents, negocis conjunts i associades	13	-	-
Guanyos o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes	1.265	429	N/A
Resultat abans d'impostos	11.057	10.869	1,73%
Impost sobre societats	(682)	(620)	10,00%
Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	10.375	10.249	1,23%
Resultat d'operacions interrompudes (net)	-	-	-
RESULTAT DE L'EXERCICI	10.375	10.249	1,23%
Del qual atribuïble als propietaris de la dominant	10.375	10.249	1,23%
Del qual atribuïble als interessos minoritaris	-	-	-

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

Annex 1

Dades del sector bancari andorrà
Grups bancaris andorrans

VALL BANC, SAU

 Av. Carlemany, 119
AD700 Escaldes-Engordany
(Principat d'Andorra)

 +376 750700

 vallbanc@vallbanc.ad

www.vallbanc.ad

President	Sr. Richard Carrión
Conseller executiu i director general	Sr. José Luis Dorado
Director general de Negoci	Sr. Gerard Albà

A 31 de desembre del 2019.

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

(Milers d'euros)

Actiu	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Efectiu, saldos en efectiu als bancs centrals i altres dipòsits a la vista	280.183	26,86%	162.799	21,33%	72,10%
Actius financers mantinguts per negociar	-	-	-	-	-
Actius financers no destinats a negociar valorats obligatòriament a valor raonable amb canvis a resultats	43.602	4,18%	28.118	3,68%	55,07%
Actius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	14.524	1,39%	2.724	0,36%	N/A
Actius financers a valor raonable amb canvis a altre resultat global	267.451	25,64%	88.062	11,54%	N/A
Actius financers a cost amortitzat	323.033	30,97%	390.042	51,11%	(17,18%)
Derivats - Comptabilitat de cobertures	-	-	-	-	-
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura de risc de tipus d'interès	-	-	-	-	-
Inversions en negocis conjunts i associades	17	-	17	-	-
Actius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	-	-	-	-	-
Actius tangibles	75.515	7,24%	59.624	7,81%	26,65%
Actius intangibles	23.916	2,29%	18.681	2,45%	28,02%
Actius per impostos	621	0,06%	896	0,12%	(30,69%)
Altres actius	13.452	1,29%	12.046	1,58%	11,67%
Actius no corrents i grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	781	0,07%	92	0,01%	N/A
TOTAL ACTIU	1.043.095	100,00%	763.101	100,00%	36,69%

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

Annex 1

Font: Informe anual entitat bancària

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

(Milers d'euros)

Passiu	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Passius financers mantinguts per negociar	153	0,01%	-	-	-
Passius financers designats a valor raonable amb canvis a resultats	-	-	-	-	-
Passius financers a cost amortitzat	894.653	85,77%	693.292	90,85%	29,04%
Derivats - Comptabilitat de cobertures	-	-	-	-	-
Canvis de valor raonable dels elements coberts d'una cartera amb cobertura de risc de tipus d'interès	-	-	-	-	-
Passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	-	-	-	-	-
Provisions	2.612	0,25%	1.740	0,23%	50,11%
Passius per impostos	1.706	0,16%	2.540	0,33%	(32,83%)
Altres passius	22.387	2,15%	15.651	2,05%	43,04%
Passius inclosos en grups alienables d'elements mantinguts per a la venda	-	-	352	0,05%	-
TOTAL PASSIU	921.511	88,34%	713.575	93,51%	29,14%

(Milers d'euros)

Patrimoni net	2019	% s/ Total	2018	% s/ Total	Var. (%) 19-18
Capital	31.050	2,98%	30.000	3,93%	3,50%
Prima d'emissió	68.950	6,61%	-	-	-
Instruments de patrimoni emesos diferents de capital	-	-	-	-	-
Altre resultat global acumulat	(2.163)	(0,21%)	(2.133)	(0,28%)	1,41%
Guanys acumulats	2.174	0,21%	-	-	-
Reserves de revaloració	-	-	-	-	-
Altres reserves	19.485	1,87%	19.485	2,55%	-
Accions pròpies (-)	-	-	-	-	-
Resultat de l'exercici atribuïble als propietaris de la dominant	2.088	0,20%	2.174	0,28%	(3,96%)
Dividend a compte (-)	-	-	-	-	-
Fons propis	121.584	11,66%	49.526	6,49%	N/A
Interessos minoritaris	-	-	-	-	-
TOTAL PATRIMONI NET	121.584	11,66%	49.526	6,49%	N/A
TOTAL PASSIU I PATRIMONI NET	1.043.095	100,00%	763.101	100,00%	36,69%

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

COMPTES DE PÈRDUES I GUANYES CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2018 I 2019

	(Milers d'euros)		
	2019	2018	Var. (%) 19-18
Ingressos per interessos	8.022	7.344	9,23%
Despeses per interessos	(2.930)	(3.770)	(22,28%)
Ingressos per dividends	116	178	(34,83%)
Marge d'interessos	5.208	3.752	38,81%
Comissions percebudes	23.285	22.280	4,51%
Comissions pagades	(2.675)	(1.824)	46,66%
Marge bàsic	25.818	24.208	6,65%
Guanyos o pèrdues en donar de baixa en comptes actius i passius financers no valorats a valor raonable amb canvis a resultats, nets	618	176	N/A
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	-	-	-
Resultat d'operacions financeres	5.913	3.811	55,16%
Resultats d'actius i passius emparats per contractes d'assegurança i reassegurança	-	-	-
Altres ingressos d'explotació	912	1.110	(17,84%)
Altres despeses d'explotació	(22)	(607)	(96,38%)
Altres ingressos i despeses d'actius i passius emparats per contractes d'assegurances o reassegurances	-	-	-
Resultat d'explotació (net)	33.239	28.698	15,82%
Despeses d'administració	(27.525)	(31.741)	(13,28%)
Despeses de personal	(13.378)	(13.822)	(3,21%)
Altres despeses generals d'administració	(14.147)	(17.919)	(21,05%)
Amortització	(4.970)	(3.313)	50,02%
Dotacions a provisions (net)	47	1.279	(96,33%)
Deteriorament net d'actius financers no reconeguts a valor raonable amb canvis a pèrdues i guanyos	1.403	8.311	(83,12%)
Deteriorament net d'inversions en negocis conjunts o associades	-	-	-
Deteriorament net d'actius no financers (net)	-	-	-
Fons de comerç negatiu reconegut en resultats	-	-	-
Participació en els guanyos o pèrdues de les inversions en dependents, negocis conjunts i associades	-	(15)	-
Guanyos o pèrdues procedents d'actius no corrents i grups alienables d'elements classificats com a mantinguts per a la venda no admissibles com a activitats interrompudes	-	10	-
Resultat abans d'impostos	2.194	3.229	(32,05%)
Impost sobre societats	(106)	(1.375)	(92,29%)
Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	2.088	1.854	12,62%
Resultat d'operacions interrompudes (net)	-	320	-
RESULTAT DE L'EXERCICI	2.088	2.174	(3,96%)
Del qual atribuïble als propietaris de la dominant	2.088	2.174	(3,96%)
Del qual atribuïble als interessos minoritaris	-	-	-

* Les dades del 2018 es presenten únicament a efectes comparatius.

➤ Annex 2

La transformació digital a la banca andorrana

Andorran Banking
Observatory
1r informe · Desembre de 2019

► Annex 2

El sector destina més de 120 milions d'euros a l'impuls de la transformació digital

En cinc anys, els usuaris digitals han crescut un 46%, i els de les aplicacions mòbils, un 357%

Arreu del món, el sector bancari està immers en un procés de transformació digital, i la plaça andorrana no n'és pas aliena. La transformació digital és un procés ple de reptes que ha de conduir el sector cap a l'era de la banca digital, i que molts veuen com una disrupció en el model de negoci. **Consisteix en l'aplicació de la tecnologia digital a totes les àrees de l'empresa, des de l'estructura interna del banc fins als processos, els productes i la relació amb els clients.**

Ja fa uns quants anys que la banca ha vist la necessitat d'emprendre aquesta transformació, i els motius que l'han conduït cap aquí són diversos, sense un detonant únic. Però un dels factors clau en la posada en marxa de la transformació digital és el **canvi d'hàbits dels consumidors.**

Aquest canvi de comportament s'ha vist propiciat per l'aparició dels telèfons intel·ligents, que permeten l'accés i la transmissió d'informació des de qualsevol lloc i de manera immediata, creant noves formes d'informar-se, de relacionar-se o de comprar. La transformació digital no és doncs un procés bancari ni empresarial, sinó un procés social. Els bancs són digitals des de fa molts anys - de fet, es pot considerar un dels primers negocis digitals en el sentit clàssic, que inicialment ja creava, emmagatzemava i transmetia informació amb bits-, però es parla de transformació digital en el moment en què cal satisfer la demanda del client, que vol immediatesa, mobilitat i accés les 24 hores del dia, els 7 dies de la setmana. Així doncs, en tota aquesta transformació, les persones són un dels punts clau. **El procés no només va de tecnologia, va de persones, ja que qui es transforma són les persones, i les empreses són les que es digitalitzen.**

I és que el procés de transformació digital comporta necessàriament un canvi de mentalitat i de cultura tant entre els empleats com entre els clients. Internament, aquest canvi és difícil, com ho és en tots els sectors de l'economia, però la capacitació digital del personal i els perfils cada cop més digitals de què disposa la banca andorrana l'estan facilitant molt. De fet, el personal és el primer que empeny a millorar el banc en l'àmbit digital, perquè també són ciutadans i són els primers a entendre perfectament el canvi d'hàbits

dels clients i la necessitat d'innovar i estar digitalment a l'última.

Nous competidors en el sector

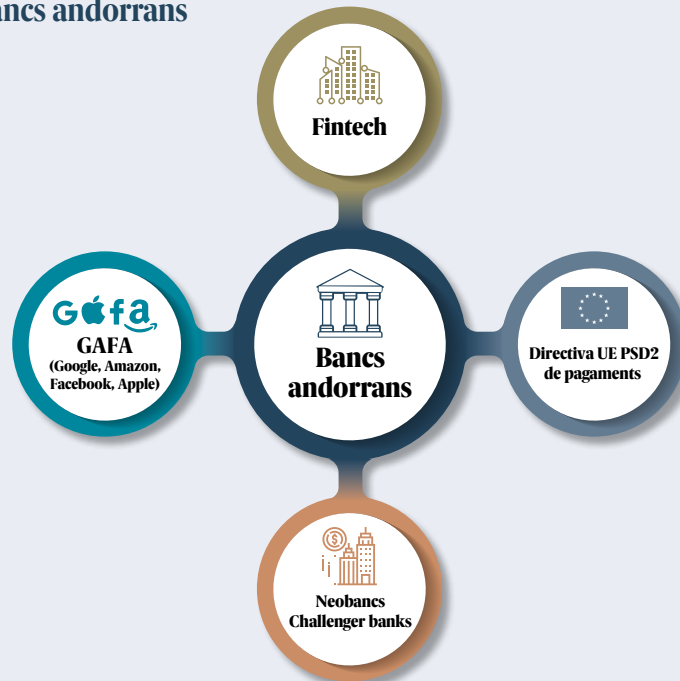
Més enllà de la necessitat d'adaptar-se als clients, el pas cap a la digitalització és vital per poder competir en el nou escenari que s'està dibuixant en el sector financer. D'una banda, cal parlar de l'aparició de les empreses tecnològiques que ofereixen serveis financers digitals, les anomenades *fintech*, que ja posen a l'abast serveis i solucions innovadores relacionades amb la gestió de comptes, la compravenda de divises, els préstecs o els mètodes de pagament. Les *fintech* es poden considerar el gran despertador de la banca, ja que són empreses que aconsegueixen identificar les necessitats dels clients i fer productes o plataformes que s'ajustin perfectament a la demanda, i no només de la manera més ràpida sinó fins i tot de la forma més barata.

D'altra banda, la banca està obligada a repensar-se davant l'amenaça de les grans companyies tecnològiques tant dels Estats Units (les anomenades GAFÀ, acrònim de Google, Amazon, Facebook i Apple) com de les empreses emergents asiàtiques. Aquestes organitzacions, amb estructures molt dinàmiques i àgils, compten amb plataformes d'explotació massiva de dades i s'estan aliant amb *fintechs* per oferir serveis financers i prendre una part del pastís als bancs tradicionals. A tot això cal sumar-hi les noves tipologies de bancs virtuals: els *neobancs*, plataformes 100% digitals desenvolupades per entitats bancàries clàssiques, i els *challenger banks*, que operen amb llicència pròpia sense vinculació amb cap banc tradicional.

L'aparició d'aquests nous actors està propiciada per les directives de pagament de la Unió Europea, i més concretament la segona (PSD2), amb l'objectiu d'aportar més transparència i competitivitat, i de trencar amb el monopoli de les entitats financeres. Tot plegat està impulsant el model *open banking*, pel qual els bancs estan obligats a facilitar les dades a d'altres prestadors de serveis, a noves entitats de pagament. Es preveu que aquest nou escenari, que farà canviar les regles de joc i les maneres de fer negoci, pugui ser una realitat a Andorra a partir del 2020.

➤ Annex 2

Reptes dels bancs andorrans

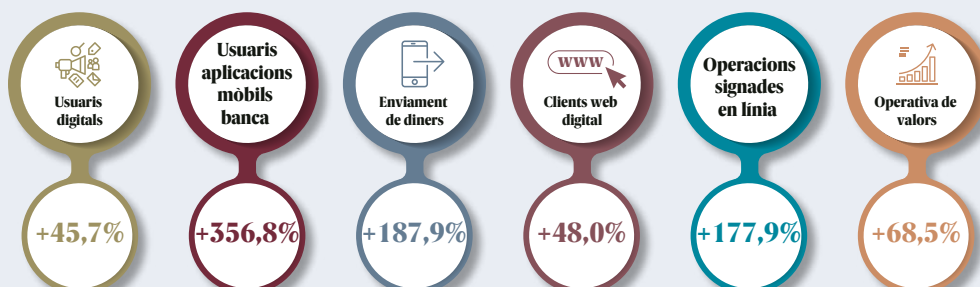
Els usuaris digitals creixen un 46% en cinc anys

A Andorra es comença a parlar de transformació digital fa com a mínim un lustre, tot i que les dinàmiques per anar-se adaptant als canvis del consumidor, **l'automatització de processos i la progressiva digitalització dels canals han estat una constant al llarg de la història del sector.** Certament, es pot parlar ja de digitalització amb l'aparició dels caixers automàtics i de les targetes de crèdit, un procés que va continuar amb les primeres pàgines web dels bancs i les primeres solucions de banca electrònica, que han anat evolucionant fins a arribar a les aplicacions per a dispositius mòbils. Però el nou escenari al qual ha de fer front la banca ha fet que s'hagi arribat a un punt en què, més que de digitalització, cal parlar de transformació digital, un procés que comporta un canvi profund de

tots els models de negoci de les entitats i a un ritme que s'accelera exponencialment.

Això suposa modificar l'arquitectura tecnològica dels bancs, transformar els processos i les maneres de treballar, construir noves plataformes per suportar els diferents canals a disposició dels clients, i fer evolucionar la banca electrònica -web i mòbil- perquè arribi a oferir els mateixos serveis i productes que les oficines físiques en qualsevol moment i indret i amb les màximes garanties de seguretat. També hi entren en joc solucions basades en la intel·ligència artificial per millorar la recollida d'informació, per assegurar la traçabilitat del client o per oferir noves fórmules d'identificació segura, entre d'altres.

Evolució banca digital a Andorra: 2014-2018

Annex 2

Segons xifres recollides per Andorran Banking, l'associació que agrupa les cinc entitats del país, des de l'any 2014 els bancs andorrans han invertit més de 121,3 milions d'euros en projectes digitals i, al mateix temps, des d'aquest mateix any, els usuaris digitals han augmentat un 45,7%. Aquest procés de digitalització dels clients, que s'observa sobretot en els de banca comercial, és beneficiós per a ambdues parts: d'una banda per als bancs, que guanyen en eficiència i poden transformar el model clàssic d'oficina; i de l'altra per als consumidors, que demanen cada cop més ser servits a través d'Internet i especialment a través dels dispositius mòbils. I les xifres ho avalen, ja que en els darrers cinc anys, els usuaris que han crescut més són els d'aplicacions mòbils, i ho han fet de manera espectacular, concretament un 356,8%. També han augmentat, tot i que en menor mesura -un 48%-, els clients que utilitzen la banca digital a través del web. D'aquesta manera, segons les dades recopilades per Andorran Banking, entre el 2014 i el 2018, les operacions signades en línia s'han incrementat un 177,9%, d'entre les quals les que més han crescut són l'enviament de diners (+187,9%) i l'operativa de valors (+68,5%).

Amb tot, la idiosincràsia andorrana ha sabut combinar la transformació tecnològica amb el manteniment d'una xarxa d'oficines repartides per tot el país i amb un ampli horari. Això és conseqüència de les necessitats d'un teixit empresarial molt centrat en el comerç i en el turisme, i de la voluntat d'apostar per una transformació digital inclusiva per no deixar fora els clients amb menys habilitats digitals. Però la convivència del món digital i el físic també té a

veure amb l'especialització en banca privada en què es basen algunes entitats andorranes. En aquest tipus de banca, el client vol tenir accés als mateixos serveis digitals que el de banca comercial, però prefereix el tracte cara a cara per a la gestió dels seus patrimonis. I és que **el tret diferencial dels bancs és que encara controlen la darrera milla de tracte personal amb el client**. En aquest sentit, en un país petit com Andorra no es preveu que es produeixi el tancament progressiu d'oficines comercials que està tenint lloc en d'altres països, perquè les entitats encara necessiten la interacció personal amb la gent. La tendència de les entitats andorranes és doncs **anar reorientant les oficines per deixar enrere l'antic model de gestió transaccional i centrar-se en l'assessorament i l'atenció personalitzada**. En definitiva, no es tracta que els canals digitals substitueixin el presencial, sinó que el complementin.

Al mateix temps, però, s'estan desenvolupant arreu escenaris intermedis, amb la posada en marxa d'aplicacions digitals per gestionar fons d'inversió, assessors financers robotitzats o apps dedicades a la compravenda de títols d'accions. Més a llarg termini, el sector anticipa que el pas següent en aquest procés de transformació digital poden ser les oficines digitals, en les quals el client seurrà davant d'una pantalla i tindrà la sensació que està assegut al costat d'un gestor. I al ritme que evoluciona la intel·ligència artificial, és possible que arribi un moment en què la gent no sàpiga distingir si el gestor que l'atendrà serà una persona o un robot.

Fer front als nous jugadors

La gran qüestió és com la banca, i en aquest cas l'andorrana, pot fer front a la nova realitat que es dibuixa en el sector. El primer que cal entendre és que **les fronteres ja no existeixen, perquè vivim en un món global**. Actualment, el rival del banc A ja no és necessàriament el banc B, sinó que ara pot ser perfectament una *fintech* que vingui de Lituània i que obtingui una llicència per poder operar a Andorra. Cal ser conscients que el model canviarà: hi haurà serveis que ara només ofereixen els bancs que també podran fer tercers, empreses tecnològiques financeres amb una estructura més àgil. El difícil d'un banc és tenir la flexibilitat suficient per fer que tota la maquinària funcioni i que, al mateix temps, pugui ser innovador. A més, en l'àmbit de la banca comercial d'arreu cada cop hi haurà una competència més gran, més digital i menys presencial.

La fórmula, doncs, passa per accelerar la transformació digital, que facilitarà que les entitats bancàries puguin ser el màxim d'eficients, puguin flexibilitzar els seus processos per adaptar-se més ràpidament als canvis, i puguin especialitzar-se en allò que cada banc sàpiga fer millor. A més, tenint en compte que a Andorra encara no ha aparegut un nombre important de *fintechs*, seran els propis bancs els que esdevindran empreses tecnològiques, si no és que ja ho són. Així, a més d'oferir serveis financers, els bancs han de ser també empreses tecnològiques i, quan es tracti de productes amb els quals no són prou competitiu, han de saber arribar a acords amb empreses tant de dins -els mateixos bancs- com de fora del sector -les pròpies *fintechs*. Aquests acords s'hauran de signar sobretot per a tot allò que siguin serveis d'ús comú (*commodities*),

► Annex 2

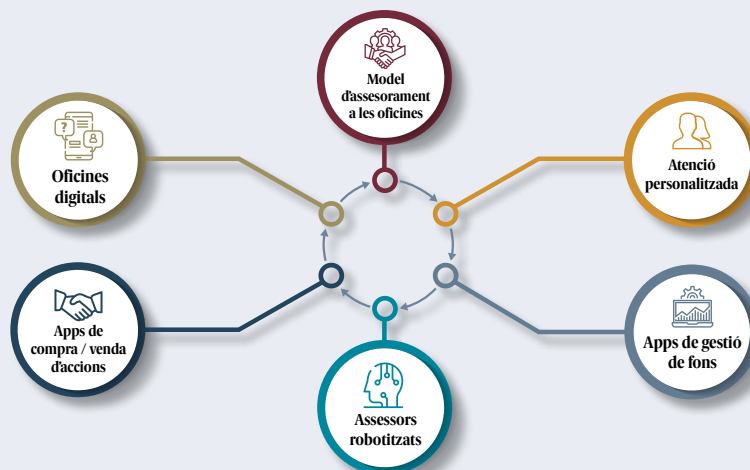
que si bé no es poden deixar d'oferir, el client ja no percep com un valor afegit (transferències, mitjans de pagament, etc.).

La seguretat és un dels reptes que porta associada la transformació digital. Els bancs disposen de nous canals, molta més informació i molta més capacitat de fer operacions i, per tant, han de garantir que totes elles siguin segures des de qualsevol lloc i ser capaços de certificar la identitat dels clients. A més, tot això també depèn de com els clients custodiïn i protegeixin els seus dispositius, de manera que les entitats han de poder formar els seus consumidors en matèria financera i també digital.

La transformació digital comporta un canvi en la manera de contactar amb el client, i en la

manera com es transmet la informació del client a l'empresa: ja no ho fa a través de les xarxes comercials, sinó de les webs corporatives, les xarxes socials i les aplicacions mòbils, de manera que arriba directament a les adreces de les empreses i, per tant, la relació entre l'usuari i l'empresa és més directa. Aquesta nova manera de recollir informació és positiva tant des del punt de vista de la regulació, ja que serveix per donar transparència i traçabilitat a les operacions, com des del punt de vista del negoci. En aquest darrer aspecte, permet disposar de molta més informació dels clients per poder fer planificacions de vendes, saber com orientar els productes i en què innovar, i possibilita que els bancs siguin capaços d'oferir al client just el que necessita en el moment en què ho necessita.

Transformació digital a Andorra

Oportunitats malgrat ser un país petit

Ser la banca d'un país amb unes dimensions tan reduïdes planteja entrebancs però també oportunitats. De fet, si per a algú és interessant la transformació digital és per a un banc d'un país petit com Andorra, ja que Internet és la gran finestra al món per arribar a tot arreu. Certament, en l'era digital, les forces entre grans i petits s'igualen perquè el cost d'una web és el mateix per a qualsevol banc del món i, en canvi, abans calia invertir molts diners en oficines físiques per arribar als clients.

Malgrat tot, ser una plaça financera petita comporta limitacions a l'hora d'invertir. Per la seva dimensió, és difícil que els bancs andorrans siguin tan innovadors com les grans organitzacions, perquè és complicat que, mentre procuren fer molt bé el que ja fan,

tinguin recursos per destinar-los a projectes disruptius, sense garantia d'èxit. Per això, molts cops s'opta per **implementar les solucions que ja han estat provades i testades fora**, per poder anar més ràpid i invertir amb més seguretat. Tot i això, amb els canvis que s'auguren, els bancs andorrans hauran d'intentar innovar per aportar valor afegit i poder competir, ja no amb els bancs capdavanters, però sí amb els proveïdors locals espanyols i amb els petits bancs de Suïssa, Luxemburg o Liechtenstein. Un altre dels punts forts del sector és que, tot i haver deixat enrere el secret bancari, la concepció d'Andorra com a "caixa de seguretat" encara juga un paper important i és un valor afegit, gràcies a **l'estabilitat econòmica i la seguretat que ofereix el país.**

Annex 2

A més, estar situats en un país petit i, per tant, en un entorn conegut, ofereix l'oportunitat de ser **test de projectes** que serien més difícils de posar en marxa en un altre entorn més gran o més obert. Com a país, cal trobar propostes de valor per oferir a les plataformes d'inversió la possibilitat de llançar-les a Andorra, ja que el Principat gaudeix de comunicacions, cobertura mòbil i connexions wifi com a pocs països.

Les petites dimensions de la plaça també obliguen, en certes qüestions de menys valor afegit, a buscar **acords de col·laboració** entre les cinc entitats bancàries. Ja s'ha fet en el passat en la implementació dels datàfons i la distribució de correspondència bancària, i s'està repetint actualment amb la renovació de la xarxa de caixers automàtics, amb la finalitat

d'unir esforços per optimitzar el servei. En el futur, no es descarta arribar a **nous acords de competència col·laborativa**, ja sigui en sistemes de control de les autoritzacions, en nous sistemes de pagament, en solucions d'atenció al client basades en intel·ligència artificial o fins i tot en la creació d'un marc comú d'identificació segura de clients. També es poden intentar col·laboracions de país per explorar tecnologies com el *blockchain*, o productes financers per al mercat immobiliari o l'àmbit dels registres de propietat. Un altre dels possibles projectes als quals es podria arribar conjuntament, tal com ja han fet els bancs espanyols, seria la creació d'una **plataforma de pagaments entre particulars** a través del mòbil, malgrat les dificultats de rendibilitat que planteja.

Oportunitats

“Hi serem si canviem”

Els reptes que afronta la banca andorrana són engrescadors. El sector afirma que “hi serem si canviem”, tot i que caldrà canviar la manera de fer les coses i, potser, fins i tot també els productes. A més, cal ser conscients que els bancs no seran només empreses de serveis financers, també seran tecnològiques; i que col·laboraran alhora amb les anomenades *fintechs*.

L'especialització, i més concretament l'especialització en banca privada, s'apunta com un dels eixos a seguir i com a opció per tal que els bancs andorrans puguin continuar sent competitiu internacionalment, ja sigui en solitari o amb l'ajuda d'altres socis tecnològics. De fet, els bancs que són especialistes estan en una posició molt millor que la resta, perquè l'especialització és el *driver* del futur, el qual els

permetrà una major facilitat de canviar, ser més ràpids i mantenir-se en el mercat. Cada banc s'ha de centrar en la creació de valor afegit propi, per als segments de clients diferents als quals s'orienta.

En el futur és innegable que hi haurà més competidors, sobretot en banca comercial, on es fa molt difícil competir internacionalment per a les entitats andorranes. Els nous actors tenen una regulació diferent a la dels bancs tradicionals, i el que es podria veure com un greuge, pot ser una oportunitat per als bancs per fer valer la seva bona manera de treballar i la confiança que aporten. I és que per molt que pugui caure millor Google que un banc, la realitat és que a dia d'avui la seguretat la donen els bancs.

En definitiva, per afrontar el futur, la banca andorrana ha de saber aprofitar l'experiència que té en tots els àmbits del negoci i el coneixement que té del client, cosa que la diferencia dels nous jugadors que estan apareixent al sector. Ha de saber fer ús del potencial que ofereixen els entorns digitals per transformar la seva proposta de valor d'acord amb les necessitats i exigències dels clients, ha de saber buscar aliances, i ha de fer servir la tecnologia per millorar la seva eficiència, simplificar els processos, captar nous clients i trobar noves oportunitats de negoci digital.

Aquest article ha estat elaborat sobre la base de les entrevistes fetes als departaments de tecnologia i innovació de les entitats bancàries andorranes.

www.andorranbanking.ad

Andorran Banking
Associació de Bancs Andorrans